

PRÍRUČKA K OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV PRE NÁRODNÉ PROJEKTY

Operačného programu
Kvalita životného prostredia

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia

verzia 1.5, 23. november 2018

Obsah

1.	Zoznam použitých skratiek	3
2.	Úvod	5
3.	Podmienky oprávnenosti výdavkov	6
3.1.	Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov	6
3.2.	Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov	8
4.	Členenie oprávnených výdavkov	10
4.1.	Priame výdavky	10
4.2.	Nepriame výdavky	10
4.2.1	Reálne vykazovanie nepriamych výdavkov	11
5.	Zjednodušené vykazovanie výdavkov	13
5.1	ZVV formou paušálnej sadzby a členenie oprávnených výdavkov	14
5.2	Paušálna sadzba na nepriame výdavky	15
5.3	Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu	16
5.4	Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov	17
6	Pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky	19
6.1	Stavebné práce (stavby)	19
6.2	Nákup pozemkov	19
6.3	Prípravná a projektová dokumentácia	20
6.4	Stavebný dozor	20
6.5	Nákup hmotného a nehmotného majetku (okrem nehnuteľností)	20
6.6	Finančný prenájom a operatívny nájom	21
6.7	Osobné výdavky	22
6.8	Cestovné náhrady	24
6.9	Externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom)	26
6.10	Prevádzkové výdavky	28
6.11	Finančné výdavky a poplatky	28
6.12	Daň z pridanej hodnoty a iné dane	29
7	Kategorizácia oprávnených výdavkov	30
7.1	Číselník oprávnených výdavkov	30
8	Neoprávnené výdavky pre národné projekty	38
9	Podmienky hospodárnosti výdavkov	40
9.1	Pomocné nástroje na posúdenie hospodárnosti výdavkov	40

1. Zoznam použitých skratiek

CKO	Centrálny koordinačný orgán
COPV	celkové oprávnené priame výdavky
COV	celkové oprávnené výdavky
číselník	Číselník oprávnených výdavkov pre NP OP KŽP
DPH	daň z pridanej hodnoty
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EŠIF	európske štrukturálne a investičné fondy (<i>OP KŽP je spolufinancovaný z dvoch EŠIF, a tými sú Kohézny fond a Európsky fond regionálneho rozvoja</i>)
EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
FK VO	finančná kontrola verejného obstarávania
FL	finančný limit
HAP	hlavná aktivita projektu
ITMS 2014+	Centrálny elektronický informačný systém, ktorý slúži na evidenciu, následné spracovávanie, export, výmenu dát, údajov a dokumentov medzi žiadateľom/ Prijímateľom, Poskytovateľom a ďalšími orgánmi zapojenými do implementácie EŠIF
Manuál pre IaK	Manuál pre informovanie a komunikáciu pre OP KŽP
MP	metodický pokyn
NFP	nenávratný finančný príspevok
NP	národný projekt OP KŽP
OHV	overovanie hospodárnosti výdavku
OP	operačný program
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
PL	percentuálny limit
PO	prioritná os OP KŽP
Poskytovateľ	riadiaci orgán/sprostredkovateľský orgán pre OP KŽP
Príručka	Príručka k oprávnenosti výdavkov pre národné projekty OP KŽP
Príručka k procesu VO	Príručka k procesu verejného obstarávania OP KŽP
Príručka pre prijímateľa	Príručka pre prijímateľa OP KŽP
PS	paušálna sadzba (<i>ako jedna z foriem ZVV</i>)
RO	riadiaci orgán pre OP KŽP
Rozhodnutie o schválení	rozhodnutie o schválení žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
ŽoNFP	
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SO	sprostredkovateľský orgán pre OP KŽP
SR	Slovenská republika
ŠC	špecifický cieľ OP KŽP
ŠR	štátny rozpočet
TPC	tuzemská pracovná cesta
VO	verejné obstarávanie
Vyzvanie	vyzvanie na predloženie národného projektu
zákon o VO	zákon o verejnom obstarávaní
ZIN	zvýšená investičná náročnosť
Zmluva o poskytnutí NFP	zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
ZPC	zahraničná pracovná cesta
ZVV	zjednodušené vykazovanie výdavkov
ŽoNFP	žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
ŽoP	žiadosť o platbu

Skratky legislatívy SR a EÚ

nariadenie o rozpočtových pravidlách	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012
Občiansky zákonník	Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
stavebný zákon	Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
všeobecné nariadenie	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 v platnom znení
zákon o cestovných náhradách	Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov
zákon o dani z príjmov	Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
zákon o DPH	Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov
zákon o obmedzení platieb v hotovosti	Zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti
zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o príspevku z EŠIF	Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy	Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o správnych poplatkoch	Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov
zákon o štátnej pomoci	Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci)
zákon o štátnej službe	Zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o účtovníctve	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
zákon o verejnom obstarávaní	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch	Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Zákonník práce	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

2. Úvod

Príručka predstavuje metodický dokument v rámci riadiacej dokumentácie OP KŽP, zameraný na vymedzenie oprávnenosti výdavkov pre NP.

Príručka zohľadňuje pravidlá oprávnenosti výdavkov definované CKO na národnej úrovni v *Systéme riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov* na programové obdobie 2014 - 2020, v *MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov*, *MP CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov*, ako aj v *MP CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov* v znení platných verzií a aktualizácií. Príručka sa nevzťahuje na dopytovo orientované projekty, projekty technickej pomoci, veľké projekty¹ a projekty implementované prostredníctvom finančných nástrojov.

Cieľom Príručky je zdefinovať pravidlá oprávnenosti výdavkov pre NP a vytvoriť tak podmienky pre transparentné, jednoznačné a efektívne posudzovanie oprávnenosti výdavkov NP zo strany Poskytovateľa v procese schvaľovania ŽoNFP a kontroly realizácie NP. Príručka popisuje všeobecné, ako aj špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov, definuje členenie oprávnených výdavkov vo vzťahu k aktivitám projektu (na priame a nepriame výdavky), vymedzuje formy ZVV uplatniteľné v rámci NP, stanovuje pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky v rámci NP a kategorizuje najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov do tried a skupín oprávnených výdavkov. Príručka ďalej definuje nástroje na zabezpečenie hospodárnosti výdavkov využívané pri NP, s dôrazom na FL a PL. Príručka zároveň uvádza výdavky, ktoré sú neoprávnené na financovanie v rámci NP.

Za interpretáciu oprávnenosti výdavkov v súlade s touto Príručkou zodpovedá Poskytovateľ. Ministerstvo životného prostredia SR ako RO pre OP KŽP si vyhradzuje právo, v prípade potreby, informácie v tejto Príručke upraviť, doplniť alebo aktualizovať, a to najmä v nadväznosti na skúsenosti, ktoré vyplynuli z implementačného procesu. O aktualizácii Príručky bude RO informovať žiadateľov/Prijímateľov na webovom sídle OP KŽP (www.op-kzp.sk). Za účelom opravy prípadných formálnych nedostatkov v platnej verzii Príručky (napr. chyby v písaní, nesprávne uvedený odkaz, nefunkčné hypertextové prepojenie, preklepy a pod.), ktoré nemenia pravidlá a podmienky uvedené v Príručke, si RO vyhradzuje právo na ich opravu bez potreby informovať žiadateľov/Prijímateľov o vykonaných opravách. Všetky verzie Príručky a jej príloh (ak relevantné), vrátane verzií zverejnených formou sledovania vykonaných zmien, sú dostupné na [tomto mieste](#) webového sídla OP KŽP. Táto Príručka, a rovnako tak každá jej aktualizácia, nadobúda platnosť dňom jej schválenia a účinnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle OP KŽP.

Príručka v znení príslušnej verzie sa pre žiadateľov/Prijímateľov **stáva záväznou vtedy**, keď sa na predmetnú verziu Príručky odvoláva príslušné Vyzvanie.

Informácie, ako aj pravidlá k dokladovaniu (preukazovaniu), účtovaniu a úhrade oprávnených výdavkov v etape implementácie NP sú detailne uvedené v platnej verzii [Príručky pre prijímateľa](#), ktorá sa v nadväznosti na oblasti podpory líši nasledujúco:

- *Príručka pre prijímateľa* pre oblasti podpory: PO 1, PO 2 a PO 3 (ŠC 3.1.2), vydaná SO - SAŽP,
- *Príručka pre prijímateľa* pre oblasť podpory: PO 4, vydaná SO - SIEA.

¹ V zmysle čl. 100 všeobecného nariadenia.

3. Podmienky oprávnenosti výdavkov

Pravidlá oprávnenosti výdavkov sú stanovené na vnútroštátnej úrovni v súlade s čl. 65 ods. 1 všeobecného nariadenia s ohľadom na platnú národnú legislatívu, najmä zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o účtovníctve a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá vo všeobecnom nariadení alebo pravidiel pre jednotlivé fondy.

3.1. Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov

Vecná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska vecnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky²:

- výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o VO, zákon o štátnej pomoci, Zákonník práce, zákon o DPH, zákon o účtovníctve) a podmienkami definovanými vo Vyzvaní;
- výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom) schválený Poskytovateľom a realizovaný v zmysle podmienok Vyzvania, podmienok schémy pomoci de minimis, príp. schémy štátnej pomoci, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Vyzvania, podmienok Zmluvy o poskytnutí NFP, resp. Rozhodnutia o schválení ŽoNFP v prípade, keď Poskytovateľ a Prijímateľ je tá istá osoba;
- výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami OP na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;
- výdavok je primeraný, t. j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady správneho finančného riadenia podľa čl. 33 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
- výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve Prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a Zmluvou o poskytnutí NFP³. Preukázanie výdavkov faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty sa nevzťahuje na výdavky vykazované zjednodušeným spôsobom vykazovania a na úhradu preddavkových platieb (ak relevantné). Výdavky musia byť uhradené Prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené najneskôr pred ich predložením Poskytovateľovi⁴;
- výdavky súvisiace s preddavkovou platbou (ak relevantné) spĺňajú podmienky uvedené v písm. a) - e) tohto odseku, vrátane časovej a územnej oprávnenosti výdavku, ako aj podmienky špecifikované v *Príručke pre prijímateľa* (ak relevantné).

V zmysle čl. 65 ods. 11 všeobecného nariadenia na jeden projekt možno udeliť príspevok z jedného alebo viacerých EŠIF alebo z jedného alebo viacerých OP a z iných nástrojov EÚ v prípade, keď výdavky vykázané v ŽoP z jedného z EŠIF nie sú vykázané v rámci príspevku z iného fondu alebo nástroja EÚ, ani príspevku z rovnakého fondu v rámci iného OP. Suma výdavkov, ktorá sa má zahrnúť do ŽoP z EŠIF, sa môže vypočítať pre každý EŠIF a pre dotknutý OP alebo operačné programy na pomernom základe v súlade s dokumentom, v ktorom sa stanovujú podmienky poskytnutia príspevku.

Časová oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska časovej oprávnenosti musí výdavok v súlade s čl. 65 všeobecného nariadenia spĺňať nasledujúce podmienky:

² Nižšie uvedené sa v prípade využitia ZVV aplikuje primerane.

³ Všade tam, kde sa uvádza Zmluva o poskytnutí NFP je primerane aplikovateľné aj Rozhodnutie o schválení ŽoNFP v prípade, keď Poskytovateľ a Prijímateľ je tá istá osoba.

⁴ Uvedené sa aplikuje primerane aj na poskytnutie zálohovej platby a poskytnutie predfinancovania.

- a) výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený Prijímateľom medzi 1. januárom 2014 a dňom ukončenia realizácie projektu, nie však neskôr ako 31. decembra 2023;
- b) platí, že výdavky projektu vznikajú v priebehu realizácie projektu, pričom môžu vzniknúť aj pred predložením ŽoNFP za podmienky, že projekt v rámci ktorého výdavky vznikajú, nesmie byť fyzicky ukončený (nemôžu byť ukončené všetky HAP) pred predložením ŽoNFP Poskytovateľovi bez ohľadu na to, či Prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby;
- c) v prípade zmeny a doplnenia OP sú výdavky, ktoré sa stanú oprávnenými z dôvodu zmeny a doplnenia OP, oprávnené len odo dňa predloženia žiadosti o zmenu a doplnenie EK.

Územná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska územnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je realizovaný na oprávnenom území, t. j. na území, na ktoré sa vzťahuje OP KŽP⁵;
- b) aktivity spolufinancované z EŠIF musia mať príčinnú väzbu na región/územie, na ktorý sa príspevok vzťahuje;
- c) výdavok má väzbu na podporovaný región/územie, ktorý musí mať z realizácie projektu preukázateľný úplný alebo prevažujúci prospech.

NP týkajúce sa poskytovania služieb občanom alebo podnikom, ktoré pokrývajú celé územie SR, sa považujú za umiestnené do všetkých oblastí OP KŽP v rámci SR. V takýchto prípadoch sa príslušným oblastiam OP KŽP pridelia výdavky na pomernom základe, a to podľa objektívnych kritérií.

V zmysle čl. 70 všeobecného nariadenia môže Poskytovateľ schváliť realizáciu projektu aj mimo oblasti OP, ale v rámci EÚ, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- a) projekt je prínosom pre oblasť OP;
- b) monitorovací výbor schválil zámer NP alebo príslušné druhy projektov;
- c) celková suma pridelená v rámci OP na projekty umiestnené mimo oblasti OP nepresahuje 15 % príspevku poskytnutého z EFRR a Kohézneho fondu na úrovni priority v čase prijatia OP;
- d) povinnosti orgánov zodpovedných za OP súvisiace s riadením, kontrolou a auditom, týkajúce sa projektu, plnia orgány zodpovedné za OP, v rámci ktorého je na daný projekt poskytnutý príspevok, alebo tieto orgány uzatvoria dohody s orgánmi v oblasti, v ktorej sa projekt realizuje.

V prípade NP týkajúcich sa **propagačných aktivít** môžu výdavky vzniknúť mimo EÚ za predpokladu, že sú potrebné pre úspešnú realizáciu NP.

V prípade realizácie aktivít D, E, F ŠC 4.4.1 *Zvyšovanie počtu miestnych plánov a opatrení súvisiacich s nízkouhlíkovou stratégiou pre všetky typy území* v rámci PO 4 *Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch*, ktoré svojím účinkom zasahujú celé územie SR, sa oprávnenosť výdavkov týchto aktivít **pomerne (pro rata) znižuje o 11,16 %**, keďže územie Bratislavského kraja nie je oprávnené na podporu z EFRR pre menej rozvinuté regióny⁶.

Uvedené pravidlo sa vzťahuje na nasledujúce typy aktivít:

- a) aktivita D. *Zvyšovanie informovanosti v oblasti nízkouhlíkových opatrení najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE (obnoviteľných zdrojov energie) vrátane poradenstva, informačných kampaní, odborných seminárov, konferencií a aktivít pre deti a mládež;*
- b) aktivita E. *Zavádzanie systému pravidelného poradenstva a zvyšovania informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb;*

⁵ Oprávnené územie je definované v OP KŽP, resp. v príslušnom Vyzvaní.

⁶ Oprávnenosť výdavkov aktivít D, E, F ŠC 4.4.1, ktoré zasahujú svojím účinkom celé územie SR sa pomerne (pro rata) znižuje o 11,16 %, čo zodpovedá pomeru počtu obyvateľov Bratislavského kraja k celkovému počtu obyvateľov SR v zmysle sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa v SR vykonalo v roku 2011 (<http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/demography/census/indicators/>).

- c) aktivita F. Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti, využívania OZE a iných nízkouhlíkových opatrení.

Nakoľko pomerná časť výdavkov, ktoré nie sú oprávnené z EFRR (pro rata), sa financuje zo zdrojov ŠR SR, uvedené **nemá vplyv na zvýšenie výšky spolufinancovania** zo strany žiadateľa. Mení sa iba pomer výšky zdrojov EFRR a ŠR SR. Požiadavky na zohľadnenie princípu pro rata v rámci prípravy ŽoNFP budú uvedené v **Príručke pre žiadateľa** v rámci príslušného Vyzvania (ak relevantné).

3.2. Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov

Štátna pomoc

Pravidlá oprávnenosti výdavkov upravené v tejto Príručke sa vzťahujú aj na poskytovanie príspevku v rámci pravidiel štátnej pomoci, pričom osobitné pravidlá oprávnenosti výdavkov sú zároveň upravené aj v príslušnej schéme štátnej pomoci, resp. schéme pomoci de minimis. Preto, aby bol výdavok považovaný za oprávnený, musí okrem pravidiel definovaných v tejto Príručke, spĺňať zároveň podmienky oprávnenosti stanovené v príslušnej schéme.

Pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú len v prípadoch, keď je Prijímateľom podnik, t. j. každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na právne postavenie tohto subjektu a spôsob jeho financovania. V zmysle pravidiel štátnej pomoci je hospodárskou činnosťou každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a služieb na danom trhu.

Projekty vytvárajúce čistý príjem

V prípade zámerov NP, ktoré sú súčasťou Zoznamu NP schváleného Monitorovacím výborom pre OP KŽP, navrhované NP svojím charakterom nesplňajú definíciu projektu vytvárajúceho čistý príjem⁷, t. j. nejde o projekty, ktoré zahŕňajú:

- investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spoplatnené a priamo uhradené užívateľmi, alebo
- predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo
- poskytovanie služieb za poplatok,

a preto sa na ne nevzťahuje povinnosť zohľadnenia čistých príjmov pri stanovení výšky príspevku.

Hotovostné platby

V zmysle § 2 zákona o obmedzení platieb v hotovosti sa platbou v hotovosti rozumie odovzdanie bankoviek alebo mincí v hotovosti v mene euro alebo bankoviek a mincí v hotovosti v inej mene odovzdávajúcim a prijatie tejto hotovosti príjemcom⁸.

Hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku, nie sú oprávnené.

V prípade úhrad spotrebného materiálu sú výdavky uhrádzané v hotovosti oprávnené, ak hotovostné platby jednotlivito neprekročia sumu **500 EUR**, pričom maximálna hodnota realizovaných úhrad v hotovosti v jednom mesiaci nepresiahne **1 500 EUR**. Podľa § 4 zákona o obmedzení platieb v hotovosti pri právnických osobách a fyzických osobách - podnikateľoch sa zakazuje platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje **5 000 EUR** a platba v hotovosti medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi, ktorej hodnota prevyšuje **15 000 EUR**. Podľa § 6 ods. 2 predmetného zákona hodnotou platby v hotovosti, ktorá je rozdelená na niekoľko samostatných platieb, je súčet hodnôt týchto platieb, ak tieto platby vyplývajú z jedného právneho vzťahu.

⁷ Čisté príjmy sú príjmy projektu po odpočítaní všetkých prevádzkových výdavkov a výdavkov na náhradu zariadenia s krátkou dobou životnosti, ktoré vzniknú v priebehu príslušného obdobia. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas projektu, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

⁸ Pre účely tejto Príručky sa odovzdávajúcim rozumie Prijímateľ a príjemcom sa rozumie dodávateľ.

V zmysle § 8 písm. o) predmetného zákona sa zákaz nevzťahuje na platby v hotovosti odovzdané alebo prijaté odovzdávajúcim alebo príjemcom, ak povinnosť odovzdať alebo prijať platbu v hotovosti ustanovuje osobitný predpis, okrem iných aj zákon o cestovných náhradách.

Verejné obstarávanie

Pri realizácii VO v rámci projektu (t. j. pri obstarávaní tovarov, služieb a stavebných prác, ktoré sú predmetom projektu) **je žiadateľ/Prijímateľ povinný postupovať v súlade so zákonom o VO a podľa pravidiel a postupov určených Poskytovateľom** v príslušnej verzii [Príručky k procesu VO](#), platnej v závislosti od termínu vyhlásenia zákazky, ktorá sa v nadväznosti na oblasti podpory líši nasledujúco:

- *Príručka k procesu VO* pre oblasti podpory: PO 1, PO 2 a PO 3 (ŠC 3.1.2), vydaná SO - SAŽP,
- *Príručka k procesu VO* pre oblasť podpory: PO 4, vydaná SO - SIEA.

V *Príručke k procesu VO* žiadateľ/Prijímateľ nájde podrobné informácie k realizácii VO, vrátane vzorových formulárov, odporúčaní a prehľadu najčastejších nedostatkov pri realizácii VO.

VO tovarov, služieb a stavebných prác potrebných pre realizáciu aktivít projektu, **budú overené** zo strany Poskytovateľa (t. j. jednotlivých SO) **počas výkonu kontroly VO/FK VO**.

4. Členenie oprávnených výdavkov

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu členia na **priame** a **nepriame** výdavky.

4.1. Priame výdavky

Priame výdavky sú výdavky na uskutočnenie činností preukázateľne priamo súvisiacich s konkrétnou činnosťou projektu, t. j. s HAP. Tieto výdavky môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov⁹. Priamymi výdavkami sa nefinancujú podporné aktivity projektu.

Medzi oprávnené **priame výdavky** patria napríklad:

- osobné výdavky odborného personálu¹⁰;
- výdavky súvisiace s poskytovaním poradenstva cieľovým skupinám;
- výdavky týkajúce sa mediálnych/informačných aktivít ako súčasť HAP, resp. mediálne/informačné aktivity implementované ako HAP;
- nájom priestorov a zariadenia/vybavenia, ktoré využíva cieľová skupina a odborný personál v rámci realizácie HAP;
- výdavky na obstaranie majetku, ktorý využíva cieľová skupina a odborný personál v rámci realizácie HAP;
- výdavky na vypracovanie koncepčných, strategických a realizačných dokumentov;
- výdavky na spracovanie a tlač odborných publikácií a ďalších informačných materiálov využívaných v rámci HAP;
- nákup softvéru a licencií;
- výdavky na riadenie projektu (interné/externé), a to v prípade využitia ZVV formou PS (pozri kapitolu 5.1 a 6.9 Príručky).

Limity pre priame výdavky (nad rámec PL stanoveného v kap. 6.2 Príručky) je Poskytovateľ oprávnený stanoviť v príslušnom Vyzvaní.

4.2. Nepriame výdavky

Nepriame výdavky majú charakter bežných výdavkov a slúžia na financovanie podporných aktivít projektu. Nepriame výdavky (zahŕňajú aj režijné výdavky) sú také výdavky, ktoré nie sú alebo nemôžu byť priamo priradené k niektorej z konkrétnych činností projektu, t. j. k HAP. Do takýchto výdavkov sa zahŕňajú aj výdavky, pri ktorých je ťažké presne určiť sumu, ktorú možno priradiť k danej konkrétnej činnosti. Nepriamymi výdavkami sú najmä výdavky na nájom, vodné a stočné, energie, nákup pohonných hmôt, na telefón, internet, upratovanie, údržbu, nákup spotrebného materiálu, mzdové výdavky obslužných zamestnancov¹¹.

⁹ § 8 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

¹⁰ Za odborný personál projektu sa považujú osoby zabezpečujúce realizáciu HAP (okrem riadenia projektu). Relevantné pracovné pozície, opis činností vykonávaných v projekte na týchto pracovných pozíciách, ako aj stanovené FL pre odborný personál, budú uvedené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

¹¹ Za obslužný personál sa považujú zamestnanci, ktorí zabezpečujú činnosť organizácie (subjektu) a pre ktorých je ťažké preukázateľne určiť čas vykonávanej práce na projekte. Za obslužný personál je možné považovať: sekretárku, generálneho riaditeľa, údržbára, strážnika, vodiča, účtovníka, personalistku, zamestnanca zabezpečujúceho nákup pre subjekt a iné obdobné pozície, ktoré štandardne existujú aj bez realizácie projektu.

Ak je zamestnanec vyčlenený na realizáciu projektu, je možné jeho čas strávený na projekte jednoznačne určiť (napr. sekretárka, ktorá je v určené dni vyčlenená len pre realizáciu projektu), potom sa výdavok na zamestnanca podľa preukázaného času práce na projekte považuje za priamy výdavok.

4.2.1 Reálne vykazovanie nepriamych výdavkov

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov sa medzi **nepriame výdavky** zaraďujú nižšie uvedené typy oprávnených výdavkov:

- a) osobné výdavky Prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom týchto činností:
1. prípravná fáza realizácie projektu (napr. príprava ŽoNFP);
 2. riadenie projektu - interné¹²;
 3. právne poradenstvo¹³ (napr. spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov);
 4. informovanie, komunikácia a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu)¹⁴;
 5. vedenie účtovníctva;
 6. vedenie agendy personalistiky a miezd;
 7. VO, vrátane prieskumu trhu¹⁵;
 8. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
 9. opravy a údržba majetku využívaného pre účely projektu;
 10. vedenie vozidla využívaného personálom projektu.
- b) výdavky na externé služby zabezpečujúce:
1. riadenie projektu - externé;
 2. právne poradenstvo;
 3. informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu);
 4. vedenie účtovníctva;
 5. vedenie agendy personalistiky a miezd;
 6. VO, vrátane prieskumu trhu;
 7. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
 8. opravy a údržbu majetku využívaného pre účely projektu;
 9. prepravu tovaru a osôb (okrem osôb cieľovej skupiny a odborného personálu zabezpečujúceho HAP).
- c) bežné výdavky na obstaranie krátkodobého majetku (okrem krátkodobého majetku, ktorý výlučne používa odborný personál a osoby cieľovej skupiny);
- d) ostatné výdavky:
1. nájom zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré sú využívané na účely projektu (okrem nájmu zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré využíva cieľová skupina a odborný personál v rámci realizácie HAP);
 2. všetky výdavky súvisiace s informovaním, komunikáciou a viditeľnosťou (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu), napr. propagačné predmety a letáky, tlačové konferencie o projekte (vrátane občerstvenia, prenájmu priestorov a pod.), publikovaním článkov o projekte, televíznych a rozhlasových relácií a pod.;
 3. poštovné;
 4. telekomunikačné poplatky;

¹² Relevantné pracovné pozície, opis činností vykonávaných v projekte na týchto pracovných pozíciách, ako aj stanovené FL pre projektový personál zabezpečujúci riadenie projektu - interné, budú uvedené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

¹³ Nevzťahuje sa na podanie žaloby a s tým súvisiacich úkonov voči Poskytovateľovi.

¹⁴ Zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (vymedzených v kap. 6.9 Príručky) bližšie špecifikovaných v platnej verzii [Manuálu pre IaK](#).

¹⁵ Ak podiel pracovných činností (alebo pracovných úloh) na projekt, podľa uzatvoreného pracovnoprávného vzťahu, je nižší ako 50 %, resp. mieru nie je možné jednoznačne určiť, výdavky za vykonávanie týchto činností (úloh) sa zatrieďujú do nepriamych výdavkov. Ak je podiel rovný alebo vyšší, výdavky za tieto činnosti sa zatrieďujú do priamych výdavkov.

5. ceniny (napr. poštové známky a kolky, stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt¹⁶);
6. cestovné náhrady¹⁷ pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt;
7. výdavky na prevádzku vozidla využívaného pri vykonávaní činností pre projekt;
8. výdavky na energie ako sú voda, plyn, elektrická energia a pod., ktoré vznikli v súvislosti s vykonávanými činnosťami pre projekt;
9. výdavky na obstaranie spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu (papier, písacie potreby, čistiace prostriedky a pod.);
10. výdavky na úhradu poplatkov (napr. notárskych, správnych a bankových poplatkov);
11. výdavky na poradenstvo (právne, daňové, účtovné a pod.);
12. poistenie majetku;
13. správa informačných systémov.

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov **nesmú** nepriame výdavky súhrnne **prekročiť** PL uvedený v tabuľke nižšie:

Nepriame výdavky	PL ¹⁸ (%) max.
	10 % COPV na projekt

Uvedený PL nemôže byť prekročený ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných nepriamych výdavkov bude priamo úmerne prispôbena výške čerpaných priamych výdavkov projektu.

Ďalšie relevantné limity je Poskytovateľ oprávnený stanoviť v príslušnom Vyzvaní.

¹⁶ Formulácia „činnosť pre projekt“ sa vzťahuje tak na hlavné, ako aj na podporné aktivity projektu.

¹⁷ V zmysle § 4 ods. 1 zákona o cestovných náhradách.

¹⁸ Všetky RO stanovené limity sú uvedené **bez DPH**, ak nie je priamo v texte uvedené inak. V prípade osobných výdavkov nie je DPH relevantná.

5. Zjednodušené vykazovanie výdavkov

ZVV je špecifickou formou vykazovania výdavkov, v rámci ktorej sa **nepreukazujú** skutočne vynaložené výdavky projektu, ale ich výška je stanovená vopred, t. j. ešte pred začiatkom realizácie projektu.

Medzi formy ZVV, aplikovateľné v rámci NP, patria PS vymedzené v čl. 68 písm. b), v čl. 68a ods. 1 a v čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia. V rámci jedného NP môžu byť kombinované formy financovania uvedené v článku 67 ods. 1 písm. a) a d) všeobecného nariadenia, avšak musí sa predísť dvojitému financovaniu tých istých výdavkov.

Na výdavky uplatnené formou ZVV sa aplikujú ustanovenia uvedené v kapitole 5 až 5.4 a v kap. 8 Príručky (okrem ustanovení uvedených v kap. 8 Príručky *zvýraznených kurzívou*, ktoré sú pre ne irelevantné). T. j. **neaplikujú** sa na ne ustanovenia platné pre reálne vykazovanie výdavkov uvedené vo zvyšných kapitolách Príručky, s výnimkou vybraných ustanovení platných pre ZVV, ktoré sú v texte explicitne uvedené.

Pre účely aplikácie ZVV formou PS sa výdavkami na zamestnancov rozumejú výdavky na úrovni celkovej ceny práce (v zmysle § 130 ods. 5 Zákonníka práce¹⁹). Obmedzenia aplikované pri reálnom vykazovaní osobných výdavkov (uvedené v kap. 6.7 Príručky) sa pri mzdových výdavkoch spadajúcich pod ZVV **neuplatňujú**.

Preukazovanie výdavkov faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty sa na výdavky uplatnené formou ZVV **nevzťahuje**. Poskytovateľ pri výkone kontroly splnenia podmienok oprávnenosti výdavkov **overuje najmä dosiahnutie výstupov alebo uskutočnenie procesov**. Bližšie informácie sú uvedené v platnej verzii Príručky pre prijímateľa v rozdelení podľa oblastí podpory.

Predmetom kontroly **nie sú počas, ani po skončení implementácie NP**:

- výdavky, skutočne vynaložené Prijímateľom, spadajúce pod ZVV (ani ďalšie skutočnosti s týmito výdavkami spojené, ako napr. účtovanie výdavkov v účtovníctve Prijímateľa a pod.);
- VO tovarov, služieb, alebo stavebných prác, ktoré spadajú pod ZVV (VO tovarov, služieb, alebo stavebných prác, na ktoré sa viažu výdavky spadajúce pod ZVV, sa v ŽoNFP neuvádza a zároveň sa počas implementácie NP neoveruje).

Vyššie uvedeným nie je dotknuté právo Poskytovateľa v odôvodnených prípadoch overiť ďalšie skutočnosti súvisiace s projektom a aplikáciou ZVV, a to najmä pri zohľadnení identifikovaných rizík, alebo ako dôsledok auditných misií EK, zistení, alebo podnetov od tretích strán. Účelom rozšírenia kontroly je najmä zavedenie účinných a primeraných opatrení na boj proti podvodom, alebo zlepšenie systému riadenia a kontroly.

Aplikáciou ZVV nie sú dotknuté povinnosti žiadateľa/Prijímateľa vyplývajúce z osobitných predpisov. Žiadateľ/Prijímateľ je naďalej povinný vo vzťahu k výdavkom spadajúcim pod ZVV:

1. obstarávať tovary, služby a stavebné práce v súlade s ustanoveniami platného zákona o VO,
2. viesť účtovnú evidenciu v súlade s ustanoveniami zákona o účtovníctve,
3. rešpektovať ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
4. dodržiavať ďalšie uplatniteľné predpisy.

ZVV nie je možné použiť v prípade, ak sa NP realizuje výlučne prostredníctvom VO, t. j. ak tovary, služby, alebo stavebné práce, ktoré sú obstarávané, predstavujú všetky výdavky NP. V prípade, že sa na NP vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, tieto musia byť v prípade aplikácie ZVV rešpektované. V praxi preto do ZVV nemôžu byť zahrnuté výdavky, ktoré sú v zmysle pravidiel o zlučiteľnej štátnej pomoci neoprávnené.

¹⁹ Celkovú cenu práce tvorí mzda vrátane náhrady mzdy a náhrady za pracovnú pohotovosť a osobitne v členení preddavok poisťného na zdravotné poistenie, poisťné na nemocenské poistenie, poisťné na starobné poistenie, poisťné na invalidné poistenie, poisťné na poistenie v nezamestnanosti, poisťné na garančné poistenie, poisťné na úrazové poistenie, poisťné do rezervného fondu solidarity a príspevok na starobné dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ.

5.1 ZVV formou paušálnej sadzby a členenie oprávnených výdavkov

Pri aplikácii ZVV formou PS podľa čl. 68 písm. b), čl. 68a ods. 1 a čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia sa medzi **nepriame výdavky** zaraďujú nižšie uvedené typy oprávnených výdavkov:

- a) osobné výdavky Prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom týchto činností:
1. prípravná fáza realizácie projektu (napr. príprava ŽoNFP);
 2. právne poradenstvo¹³ (napr. spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov);
 3. informovanie, komunikácia a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu)¹⁴;
 4. vedenie účtovníctva;
 5. vedenie agendy personalistiky a miezd;
 6. VO, vrátane prieskumu trhu¹⁵;
 7. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
 8. opravy a údržba majetku využívaného pre účely projektu;
 9. vedenie vozidla využívaného personálom projektu.
- b) výdavky na externé služby zabezpečujúce:
1. právne poradenstvo;
 2. informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu);
 3. vedenie účtovníctva;
 4. vedenie agendy personalistiky a miezd;
 5. VO, vrátane prieskumu trhu;
 6. obslužné činnosti (upratovanie, čistenie, kopírovanie materiálov a pod.);
 7. opravy a údržbu majetku využívaného pre účely projektu;
 8. prepravu tovaru a osôb (okrem osôb cieľovej skupiny a odborného personálu zabezpečujúceho HAP).
- c) bežné výdavky na obstaranie krátkodobého majetku (okrem krátkodobého majetku, ktorý výlučne používa odborný personál a osoby cieľovej skupiny);
- d) ostatné výdavky²⁰:
1. nájom zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré sú využívané na účely projektu (okrem nájmu zariadenia/vybavenia a priestorov, ktoré využíva cieľová skupina a odborný personál v rámci realizácie HAP);
 2. všetky výdavky súvisiace s informovaním, komunikáciou a viditeľnosťou (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu), napr. propagačné predmety a letáky, tlačové konferencie o projekte (vrátane občerstvenia, prenájmu priestorov a pod.), publikovaním článkov o projekte, televíznych a rozhlasových relácií a pod.;
 3. poštovné;
 4. telekomunikačné poplatky;
 5. ceniny (napr. poštové známky a kolky, stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt¹⁶);
 6. cestovné náhrady¹⁷ pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt;
 7. výdavky na prevádzku vozidla využívaného pri vykonávaní činností pre projekt;

²⁰ Poskytovateľ je oprávnený v príslušnom Vyzvaní zaradiť predmetné výdavky do priamych výdavkov (okrem výdavkov súvisiacich s informovaním, komunikáciou a viditeľnosťou, ktoré sú vždy zaraďované do nepriamych výdavkov) v prípade, ak predstavujú významné výdavky v rámci HAP z hľadiska objemu alebo charakteru vo vzťahu k projektu a sú jednoznačne k týmto HAP priraditeľné. Vo všeobecnosti však platí, že sa jedná o typické režijné výdavky, t. j. výdavky s relatívne nízkou hodnotou, pri ktorých je práce preukazovať ich vzťah a výšku k priamym výdavkom a preto sú zaraďované do nepriamych výdavkov.

8. výdavky na energie ako sú voda, plyn, elektrická energia a pod., ktoré vznikli v súvislosti s vykonávanými činnosťami pre projekt;
9. výdavky na obstaranie spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu (papier, písacie potreby, čistiace prostriedky a pod.);
10. výdavky na úhradu poplatkov (napr. notárskych, správnych a bankových poplatkov);
11. výdavky na poradenstvo (právne, daňové, účtovné a pod.);
12. poistenie majetku;
13. správa informačných systémov.

Pri aplikácii ZVV formou PS podľa čl. 68 písm. b), čl. 68a ods. 1 a čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia sa výdavky na riadenie projektu (interné/externé) zaraďujú medzi **priame výdavky**.

5.2 Paušálna sadzba na nepriame výdavky

Podmienky uplatnenia ZVV, vrátane ustanovenia podmienok oprávnenosti výdavkov

Za účelom zjednodušenia vykazovania nepriamych výdavkov môžu oprávnení žiadatelia/Prijímatelia v rámci NP využívať **PS na nepriame výdavky**, stanovenú ako podiel z oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (čl. 68 písm. b) všeobecného nariadenia). Nepriame výdavky deklarované na základe PS sa zaraďujú do skupiny výdavkov 902 - *Paušálna sadzba na nepriame výdavky určené na základe výdavkov na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68 písm. b)*.

Prípustnosť kombinácie PS na nepriame výdavky s inou formou ZVV (v rámci jednej a tej istej ŽoNFP), ako aj dobrovoľnosť/povinnosť využitia tejto PS pre žiadateľa, Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní.

Medzi oprávnené nepriame výdavky, pokryté touto PS, patria typy oprávnených nepriamych výdavkov (vymedzené v kapitole 5.1 Príručky), ktoré sa pri reálnom vykazovaní výdavkov (t. j. mimo ZVV) zaraďujú do skupín oprávnených výdavkov, ako napr.:

- ✓ 521 - Mzdové výdavky
- ✓ 518 - Ostatné služby
- ✓ 112 - Zásoby
- ✓ 502 - Spotreba energie
- ✓ 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok
- ✓ 511 - Opravy a udržiavanie
- ✓ 512 - Cestovné náhrady
- ✓ 548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť
- ✓ 568 - Ostatné finančné výdavky

Metodika ustanovenia výšky oprávnených výdavkov

Nepriame výdavky deklarované na základe PS **nesmú presiahnuť 15 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov**. Uvedená percentuálna sadzba PS vyplýva priamo z legislatívy EÚ (čl. 68 písm. b) všeobecného nariadenia).

Celková výška oprávnených nepriamych výdavkov sa vypočíta ako súčin celkových oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (kumulácia priamych výdavkov zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky) a stanovenej PS na nepriame výdavky (max. 15 %). To znamená, že celkové oprávnené priame výdavky zaradené do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky predstavujú základňu, na ktorú sa aplikuje PS na nepriame výdavky.

Spôsob výkonu kontroly

V prípade ZVV formou PS na nepriame výdavky sú kontrolované výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu PS. Kontrole teda podlieha:

- oprávnenosť priamych výdavkov deklarovaných v rámci skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky,
- správnosť výpočtu aplikovanej PS na nepriame výdavky (max. 15 %).

Pri ZVV formou PS na nepriame výdavky **nesmú** nepriame výdavky **prekročiť** **percentuálnu sadzbu** uvedenú v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	Percentuálna sadzba max.
902 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky určené na základe výdavkov na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68 písm. b)	Nepriame výdavky deklarované na základe paušálnej sadzby	15 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov

Uvedená percentuálna sadzba nemôže byť prekročená ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných nepriamych výdavkov bude priamo úmerne prispôbena výške čerpaných priamych výdavkov zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky.

5.3 Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu

Podmienky uplatnenia ZVV, vrátane ustanovenia podmienok oprávnenosti výdavkov

Za účelom zjednodušenia vykazovania ostatných oprávnených výdavkov projektu môžu oprávnení žiadatelia/Prijímatelia v rámci NP využívať **PS na ostatné výdavky projektu**, stanovenú ako podiel z oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia). Ostatné výdavky projektu deklarované na základe PS sa zaraďujú do skupiny výdavkov 903 - *Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu* (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods.1).

Prípustnosť kombinácie PS na ostatné výdavky projektu s inou formou ZVV (v rámci jednej a tej istej ŽoNFP), ako aj dobrovoľnosť/povinnosť využitia tejto PS pre žiadateľa, Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní.

Medzi ostatné oprávnené výdavky projektu, pokryté touto PS, patria všetky oprávnené priame aj nepriame výdavky projektu (nepriame sú vymedzené v kapitole 5.1 Príručky), okrem oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov. Jedná sa o oprávnené výdavky, ktoré sa pri reálnom vykazovaní výdavkov (t. j. mimo ZVV) zaraďujú do skupín oprávnených výdavkov, ako napr.:

- ✓ 013 - Softvér
- ✓ 019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok
- ✓ 022 - Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí
- ✓ 023 - Dopravné prostriedky
- ✓ 112 - Zásoby
- ✓ 502 - Spotreba energie
- ✓ 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok
- ✓ 511 - Opravy a udržiavanie
- ✓ 512 - Cestovné náhrady
- ✓ 518 - Ostatné služby
- ✓ 521 - Mzdové výdavky²¹
- ✓ 548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť
- ✓ 568 - Ostatné finančné výdavky

Platy a príspevky vyplatené účastníkom v rámci NP podporených z EFRR (ak relevantné) sa považujú za dodatočné oprávnené výdavky nezahrnuté do tejto PS.

²¹ Ide o nepriame mzdové výdavky, vymedzené v kapitole 5.1 Príručky.

PS na ostatné výdavky projektu nie je možné aplikovať na výdavky na zamestnancov vypočítané na základe PS (ako formy ZVV). T. j. oprávnené priame výdavky na zamestnancov predstavujúce základňu, na ktorú sa aplikuje táto PS, musia byť reálne vykázané.

Metodika ustanovenia výšky oprávnených výdavkov

Ostatné výdavky projektu deklarované na základe PS **nesmú presiahnuť 40 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov**. Uvedená percentuálna sadzba PS vyplýva priamo z legislatívy EÚ (čl. 68b ods. 1 všeobecného nariadenia).

Celková výška oprávnených ostatných výdavkov projektu sa vypočíta ako súčin celkových oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (kumulácia priamych výdavkov zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky) a stanovenej PS na ostatné výdavky projektu (max. 40 %). To znamená, že celkové oprávnené priame výdavky zaradené do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky predstavujú základňu, na ktorú sa aplikuje PS na ostatné výdavky projektu.

Spôsob výkonu kontroly

V prípade ZVV formou PS na ostatné výdavky projektu sú kontrolované výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu PS. Kontrole teda podlieha:

- oprávnenosť priamych výdavkov deklarovaných v rámci skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky,
- správnosť výpočtu aplikovanej PS na ostatné výdavky projektu (max. 40 %).

Pri ZVV formou PS na ostatné výdavky projektu **nesmú** ostatné výdavky projektu **prekročiť percentuálnu sadzbu** uvedenú v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	Percentuálna sadzba max.
903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods.1)	Ostatné výdavky projektu deklarované na základe paušálnej sadzby	40 % oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov

Uvedená percentuálna sadzba nemôže byť prekročená ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných ostatných výdavkov projektu bude priamo úmerne prispôbená výške čerpaných priamych výdavkov zaradených do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky.

5.4 Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov

Podmienky uplatnenia ZVV, vrátane ustanovenia podmienok oprávnenosti výdavkov

Za účelom zjednodušenia vykazovania priamych výdavkov na zamestnancov môžu oprávnení žiadatelia/Prijímatelia v rámci NP využívať **PS na výdavky na zamestnancov**, stanovenú ako podiel z ostatných priamych výdavkov projektu (čl. 68a ods. 1 všeobecného nariadenia). Výdavky na zamestnancov deklarované na základe PS sa zaraďujú do skupiny výdavkov 904 - *Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov* (nariadenie 1303/2013, čl. 68a ods. 1).

Prípustnosť kombinácie PS na výdavky na zamestnancov s inou formou ZVV (v rámci jednej a tej istej ŽoNFP), ako aj dobrovoľnosť/povinnosť využitia tejto PS pre žiadateľa, Poskytovateľ vymedzí v príslušnom Vyzvaní.

Medzi oprávnené výdavky na zamestnancov, pokryté touto PS, patria oprávnené priame výdavky na zamestnancov zaradené do skupiny výdavkov 521 - Mzdové výdavky. Patria sem priame mzdové výdavky na odborný, ako aj projektový personál projektu.

PS na výdavky na zamestnancov²² nie je možné aplikovať v prípade, ak priame výdavky NP zahŕňajú VO stavebných prác, ktorých hodnota presahuje 5 186 000 EUR bez DPH.

²² Bez požiadavky, aby členský štát vykonal výpočet na určenie uplatniteľnej sadzby.

Metodika ustanovenia výšky oprávnených výdavkov

Priame výdavky na zamestnancov deklarované na základe PS **nesmú presiahnuť 20 % ostatných priamych výdavkov projektu**. Uvedená percentuálna sadzba PS vyplýva priamo z legislatívy EÚ (čl. 68a ods. 1 všeobecného nariadenia).

Celková výška oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov sa vypočíta ako súčin celkových oprávnených ostatných priamych výdavkov projektu a stanovenej PS na výdavky na zamestnancov (max. 20 %). To znamená, že celkové oprávnené ostatné priame výdavky projektu predstavujú základňu, na ktorú sa aplikuje PS na výdavky na zamestnancov.

Spôsob výkonu kontroly

V prípade ZVV formou PS na výdavky na zamestnancov sú kontrolované výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu PS. Kontrole teda podlieha:

- oprávnenosť ostatných priamych výdavkov projektu,
- správnosť výpočtu aplikovanej PS na výdavky na zamestnancov (max. 20 %).

Pri ZVV formou PS na výdavky na zamestnancov **nesmú** priame výdavky na zamestnancov **prekročiť percentuálnu sadzbu** uvedenú v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	Percentuálna sadzba max.
904 - Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov (nariadenie 1303/2013 čl. 68a ods. 1)	Priame výdavky na zamestnancov deklarované na základe paušálnej sadzby	20 % ostatných priamych výdavkov projektu

Uvedená percentuálna sadzba nemôže byť prekročená ani na úrovni reálneho čerpania prostriedkov v projekte, t. j. výška čerpaných priamych výdavkov na zamestnancov bude priamo úmerne prispôbená výške čerpaných ostatných priamych výdavkov projektu.

6 Pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky

Nižšie uvedené sú špecifické pravidlá, resp. podmienky oprávnenosti niektorých najčastejšie sa vyskytujúcich typov, skupín, či tried oprávnených výdavkov v rámci NP. **Splnenie všetkých podmienok uvedených pri jednotlivých výdavkoch²³ je nevyhnutným predpokladom pre ich oprávnenosť.**

6.1 Stavebné práce (stavby)

Výdavky na stavebné práce (napr. novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy) sú oprávnenými výdavkami v prípade, že stavebné práce sú nevyhnuté pre splnenie cieľov projektu a sú splnené nasledujúce podmienky:

- ak je pre realizáciu potrebné stavebné povolenie alebo príslušné ohlásenie stavebnému úradu, žiadateľ/Prijímateľ predloží právoplatné stavebné povolenie, resp. písomné oznámenie stavebného úradu k ohláseniu uskutočnenia stavieb, stavebných úprav a/alebo udržiavacích prác, na základe ktorých je možné stavebné práce realizovať;
- ak pre realizáciu stavebných prác nie je potrebné vydanie stavebného povolenia, ani ohlasovacia povinnosť v zmysle § 56 stavebného zákona, žiadateľ/Prijímateľ je povinný Poskytovateľovi zdôvodniť, že projekt v zmysle stavebného zákona nepodlieha stavebnému povoleniu ani príslušnému ohláseniu;
- ak je to v zmysle príslušnej právnej úpravy potrebné (zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) predloží žiadateľ/Prijímateľ vyjadrenie príslušného orgánu štátnej správy k posúdeniu vplyvov vybudovania plánovanej stavby na životné prostredie v danej lokalite (EIA).

6.2 Nákup pozemkov

Výdavky na nákup pozemkov sú oprávnenými výdavkami, ak sú splnené nasledujúce podmienky:

- výdavky na nákup pozemku nepresiahnu sumu 10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemku. Nákup pozemkov sa môže realizovať iba v prípade, že je nevyhnutný pre dosiahnutie cieľov projektu, čo bude v projekte jednoznačne preukázané;
- pozemok bude ohodnotený znaleckým alebo odborným posudkom (nie starším ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP) vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch;
- oprávneným výdavkom je výdavok na nákup pozemku, maximálne však do výšky všeobecnej hodnoty zistenej znaleckým alebo odborným posudkom²⁴;
- žadateľ/Prijímateľ, či niektorý z predchádzajúcich vlastníkov pozemku nezískal príspevok z EŠIF na nákup daného pozemku, čo by v prípade spolufinancovania nákupu z prostriedkov EŠIF viedlo k duplicitnému financovaniu, a tým k vzniku neoprávnených výdavkov.

Ak Poskytovateľ identifikuje pri kúpe pozemku konflikt záujmov v zmysle § 46 ods. 1²⁵ zákona o príspevku z EŠIF, výdavky na kúpu pozemku budú neoprávnené v plnom rozsahu.

Výdavky na nákup pozemkov **nesmú prekročiť PL** uvedený v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	PL (%) max.
027 - Pozemky	Nákup pozemkov	10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov

²³ Ako aj ďalších podmienok oprávnenosti uvedených v tomto dokumente.

²⁴ Hodnota pozemku môže byť určená aj v zmysle osobitného právneho predpisu (napr. vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 38/2005 Z. z. o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav), pričom nemôže dôjsť k porušeniu pravidiel hospodárskej súťaže. Žiadateľ/Prijímateľ zabezpečí, aby znalecký alebo odborný posudok vyjadroval hodnotu majetku s ohľadom na DPH. DPH ako oprávnený výdavok musí spĺňať podmienky uvedené v kapitole 6.12 Príručky.

²⁵ Konflikt záujmov je pri poskytovaní príspevku zakázaný. Konfliktom záujmov sa rozumie skutočnosť, keď z finančných, osobných, rodinných, politických alebo iných dôvodov je narušený alebo ohrozený nestranný, transparentný, nediskriminačný, efektívny, hospodárny a objektívny výkon funkcií pri poskytovaní príspevku.

Příklad č. 1: Výpočet výšky oprávnených výdavkov na nákup pozemku (max. 10 % COPV na projekt)

V pripravovanom Podrobnom rozpočte projektu ŽoNFP dosahujú oprávnené priame výdavky **bez výdavkov na nákup pozemku** výšku 1 200 000 EUR. Výdavky na nákup pozemku, ktoré nepresiahnu výšku všeobecnej hodnoty zistenej znaleckým alebo odborným posudkom, predstavujú výšku 300 000 EUR.

1 200 000 EUR = 90 % COPV projektu

X EUR = 10 %

výpočet výšky X: $1\,200\,000 \cdot 10 / 90 = 133\,333,33$ EUR

Oprávnené výdavky na nákup pozemku (max. 10 % COPV na projekt) **predstavujú výšku 133 333,33 EUR.** COPV projektu predstavujú výšku $(1\,200\,000 + 133\,333,33) = 1\,333\,333,33$ EUR.

6.3 Prípravná a projektová dokumentácia

Výdavky na prípravnú a projektovú dokumentáciu (napr. pre územné rozhodnutie, pre stavebné povolenie, pre realizáciu stavby, geodetické a prieskumné práce potrebné na spracovanie stavebného projektu) sú oprávnenými výdavkami v prípade, že prípravná a projektová dokumentácia sú nevyhnuté pre splnenie cieľov projektu.

6.4 Stavebný dozor

Výdavky na stavebný dozor sú oprávnenými výdavkami v prípade, že stavebný dozor je nevyhnutý pre splnenie cieľov projektu a výdavky na stavebný dozor preukázateľne priamo súvisia s realizáciou projektu²⁶.

6.5 Nákup hmotného a nehmotného majetku (okrem nehnuteľností)

Oprávneným výdavkom je kúpna cena nakupovaného dlhodobého hmotného a nehmotného majetku²⁷. V prípade, ak žiadateľ/Prijímateľ bude využívať nadobudnutý majetok (napr. zariadenie, vybavenie) len pre účely projektu, uplatní si výdavky spojené s ich obstaraním v celkovej výške²⁸. Kúpený majetok je nový, nebol používaný a žiadateľ/Prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval (čo i len sčasti, ak bol k dispozícii žiadateľovi/Prijímateľovi).

V prípade, že žiadateľ/Prijímateľ bude využívať majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti nesúvisiace s realizáciou projektu, oprávnené **sú len pomerné výdavky** na jeho obstaranie vypočítané žiadateľom/Prijímateľom napríklad pomocou nasledujúcich metód:

- ako pomer výšky celkových výdavkov projektu k celkovému obratu žiadateľa/Prijímateľa za predchádzajúci kalendárny rok alebo priemerného obratu za posledné 3 kalendárne roky;
- na základe pomeru súčtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu k celkovému počtu osobohodín všetkých zamestnancov Prijímateľa;
- iný spôsob určený vo Vyzvaní vo vzťahu k vybraným oblastiam podpory.

²⁶ PL na stavebný dozor (vyjadrené v % z COV na stavebné práce) budú uvedené v príslušnom Vyzvaní v závislosti od charakteru a rozsahu stavebných prác.

²⁷ Samostatné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700 EUR a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2 400 EUR a použiteľnosť alebo prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok (podľa § 22 zákona o dani z príjmov). V prípadoch, keď majetok nespĺňa podmienky ustanovené podľa zákona o dani z príjmov, ale Prijímateľ sa rozhodol postupovať podľa osobitného predpisu a tento majetok sa vykazuje ako dlhodobý hmotný alebo nehmotný majetok v účtovníctve Prijímateľa, tak sa na takýto majetok uplatňujú rovnaké podmienky, ako sú uvedené v tejto Príručke.

²⁸ Pri nákupe z tretích krajín je clo súvisiace s obstaraním považované za oprávnený výdavok.

Príklad č. 2: Výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov na nákup hmotného majetku

Prijímateľ realizuje z prostriedkov EŠIF 3 projekty (v celkovej hodnote 45 000 EUR), pričom zariadenie využíva pre každý z týchto projektov. Pre výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov Prijímateľ vypočíta aký je percentuálny pomer NFP každého projektu vo vzťahu k celkovej sume NFP, ktorú prostredníctvom projektov získa.

Projekt č. 1: NFP = 10 000 EUR ... pomerná časť = $10\,000/45\,000 \cdot 100 = 22,22\%$

Projekt č. 2: NFP = 15 000 EUR ... pomerná časť = $15\,000/45\,000 \cdot 100 = 33,33\%$

Projekt č. 3: NFP = 20 000 EUR ... pomerná časť = $20\,000/45\,000 \cdot 100 = 44,44\%$

Σ NFP projektov 1 až 3 = **45 000 EUR**

Pozn.: Ak Prijímateľ používa majetok aj na iné účely ako pre projekt, potom nie je vhodné aplikovať vyššie uvedený príklad a je vhodnejšie aplikovať výpočet napr. podľa počtu hodín, počas ktorých je dané zariadenie využívané pre ten / ktorý projekt, resp. činnosť mimo projektov, alebo % produkcie daného zariadenia v projekte voči celkovej produkcii zariadenia a pod.

Príklad č. 3: Výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov na nákup hmotného majetku

Zamestnanci Prijímateľa pracujú na 2 projektoch (celkový odpracovaný počet hodín je 800) podporených z EŠIF súčasne. Pre výpočet pomernej časti oprávnených výdavkov Prijímateľ vypočíta, aký je percentuálny pomer počtu odpracovaných hodín každého projektu v pomere k súčtu všetkých odpracovaných hodín za oba projekty.

Projekt č. 1: počet odpracovaných hodín = 300 ... pomerná časť = $300/800 \cdot 100 = 37,5\%$

Projekt č. 2: počet odpracovaných hodín = 500 ... pomerná časť = $500/800 \cdot 100 = 62,5\%$

Σ odpracovaných hodín na projektoch = **800**

6.6 Finančný prenájom a operatívny nájom

Finančný prenájom²⁹ (alebo operatívny nájom) je spôsob financovania spočívajúci v prenájme (alebo nájme) predmetu na vopred stanovené obdobie za dohodnutú odmenu, ktorý je v prípade finančného prenájmu spojený s právom či povinnosťou prevodu vlastníctva predmetu prenájmu na nájomcu. Rozlišujeme dva základné typy tohto financovania:

- finančný prenájom - ide o nájom hnuiteľnej alebo nehnuteľnej veci, po jeho skončení prechádza predmet nájmu za dohodnutú kúpnu cenu do vlastníctva nájomcu;
- operatívny nájom - ide o nájom hnuiteľnej alebo nehnuteľnej veci, po jeho skončení sa predmet nájmu vracia prenajímateľovi.

Základné pravidlo pre oblasť finančného prenájmu stanovuje, že **finančný prenájom je oprávneným výdavkom v prípade, pokiaľ je pre spolufinancovanie z OP KŽP oprávnený aj predmet tohto finančného prenájmu.**

Pri zmluvách o finančnom prenájme s doložkou o odkúpení (alebo pri zmluvách stanovujúcich minimálne obdobie prenájmu s dĺžkou zodpovedajúcou životnosti investície, ktorá je predmetom zmluvy), nesmie hodnota predmetu finančného prenájmu presiahnuť jeho trhovú hodnotu. Dane a finančná činnosť prenajímateľa, súvisiace so zmluvou o finančnom prenájme, nie sú oprávnenými výdavkami. Oprávneným výdavkom nie je celá časť splátky, ale len zodpovedajúca časť vstupnej ceny prenájmu (t. j. splátky istiny podľa splátkového kalendára), vzťahujúca sa na obdobie realizácie projektu, ktorá bola reálne uhradená.

V prípade, že predmet finančného prenájmu nie je využívaný výlučne na účely projektu, oprávnená je len alikvotná časť vstupnej ceny prenájmu za príslušné obdobie (pozri postup upravený v kapitole 6.5 Príručky).

Výdavky na predmet operatívneho nájmu sú oprávnenými výdavkami za predpokladu, že takýto predmet je pre realizáciu projektu nevyhnutný³⁰. **Výdavky na operatívny nájom nesmú, v prípade ak je možný**

²⁹ V zmysle zákona o dani z príjmov.

³⁰ V rámci príslušného Vyzvania môže Poskytovateľ podrobnejšie vymedziť, ktoré predmety je možné financovať formou operatívneho nájmu (ak relevantné).

aj finančný prenájom, presiahnuť výdavky, ktoré by nájomca vynaložil na finančný prenájom.

Pri zmluvách o operatívnom nájme bez doložky o odkúpení, ktorých dĺžka trvania je kratšia ako životnosť investície, ktorá je predmetom zmluvy, je oprávnená splátka nájmu, ktorá sa vzťahuje na obdobie realizácie projektu a súčasne na obdobie, počas ktorého bol predmet nájmu pre daný projekt využívaný. V prípade, že predmet nájmu nie je využívaný len pre účely projektu, je oprávnená len alikvotná časť nájmu za príslušné obdobie (pozri postup upravený v kapitole 6.5 Príručky).

Pri tomto type zmlúv o nájme musí nájomca preukázať, že zmluva bola najhospodárnejšou metódou pre získanie zariadenia, t. j. využitie nájmu musí byť finančne najvýhodnejším riešením pre projekt. Z tohto dôvodu nie je oprávneným výdavkom na nájom tá časť výdavkov, o ktorú presahujú výdavky za nájom výšku výdavkov, ktoré by predstavovali obvyklú cenu za nájom rovnakého predmetu, resp. by presiahli bežnú obstarávaciu cenu rovnakého predmetu v danom čase a mieste³¹.

6.7 Osobné výdavky

Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je **celková cena práce** (v zmysle § 130 ods. 5 Zákonníka práce¹⁹).

Pre osobné výdavky platí, že **nesmú presiahnuť výšku obvyklú v danom odbore, čase a mieste a musia byť primerané úlohám a zodpovednostiam osôb zapojených do realizácie projektu.**

V prípade osobných výdavkov je **rešpektované odmeňovanie jednotlivých pracovných pozícií s ohľadom na predchádzajúcu mzdovú politiku zamestnávateľa/žiadateľa**, t. j. nie je možné akceptovať navýšenie mzdy³², resp. odmeny za vykonanú prácu iba z dôvodu zapojenia zamestnanca do projektu financovaného z prostriedkov EŠIF (napr. rozdielne sadzby odmeňovania za práce vykonávané mimo aktivít projektu a za práce vykonávané na aktivitách projektu; rozdielne hodinové sadzby v prípade viacerých projektov tej istej funkcie - projektový manažér - u jednej osoby; neopodstatnené rozdielne hodinové sadzby pri odbornom personáli). Takéto navýšenie bude mať za následok vznik neoprávnených výdavkov v časti presahujúcej výšku mzdy, resp. odmeny za rovnakú prácu vykonávanú mimo projektu. V prípade zamestnancov pracujúcich na projekte je Prijímateľ povinný preukázať, že zamestnanec, ktorého mzdové výdavky sú predmetom financovania z EŠIF, má pre danú pracovnú pozíciu alebo pre práce vykonávané na projekte **potrebnú kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť**.

Zamestnanci Prijímateľa preukazujú svoje zapojenie do projektu **pracovným výkazom**. Činnosti a objem práce vykazované v pracovnom výkaze musia zodpovedať skutočne vykonanej práci v rámci vykazovaného obdobia. V prípade zamestnávania osôb pre účely realizácie projektu rozlišujeme dve alternatívy:

- a) **zamestnanec pracuje na projekte počas celého ustanoveného pracovného času, resp. dohodnutého kratšieho pracovného času v prípade pracovného pomeru³³ na kratší pracovný čas** (t. j. ustanovený pracovný čas): zamestnanec vykonáva počas celej pracovnej doby (resp. počas celého pracovného času) činnosti týkajúce sa výlučne aktivít na projekte a žiadne iné aktivity mimo projektu. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za celkovú cenu práce;
- b) **zamestnanec pracuje na projekte iba určitý pracovný čas**: celkový pracovný čas zamestnanca je rozdelený na aktivity pre projekt/-y spolufinancovaný/-é z EŠIF a na aktivity mimo EŠIF. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za celkovú cenu práce pomerne podľa skutočne odpracovaného času na projekte. Náhrada za dovolenku prislúcha k obdobiu odpracovanému príslušným zamestnancom na danom projekte, t. j. oprávnená náhrada za dovolenku sa bude krátiť u zamestnancov, ktorí pracujú len časť svojho úväzku na danom projekte. Oprávnená je skutočne čerpaná dovolenka v čase realizácie projektu (t. j. aj prenesená dovolenka z predchádzajúceho roku, ak nárok na dovolenku vznikol v súvislosti s výkonom práce na projekte).

³¹ Aplikuje sa vždy nižšia hodnota z daných možností.

³² Všade tam, kde sa uvádza termín „mzda“ je rovnako aplikovateľný aj termín „plat“.

³³ Pre účely tejto Príručky sa pod pojmom pracovný pomer rozumie pracovný pomer založený pracovnou zmluvou, dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru a štátnozamestnanecký pomer.

Náhrada mzdy za práceneschopnosť, ošetrovanie člena rodiny a návštevu u lekára je oprávneným výdavkom, ak je zamestnávateľom poskytnutá v súlade s platnou legislatívou úpravou, v zákonnej výške, predstavuje konečný výdavok Prijímateľa a výška oprávnenej náhrady mzdy zodpovedá miere zapojenia zamestnanca do realizácie daného projektu.

Výdavky týkajúce sa výkonu práce sú limitované rozsahom práce **maximálne 12 hodín/deň za všetky pracovné úväzky osoby kumulatívne**, t. j. za všetky pracovné pomery, dohody mimo pracovného pomeru³⁴ a štátnozamestnanecký pomer³⁵.

Pracovné úväzky osôb pracujúcich na projekte sa nesmú prekryvať. Nie je prípustné, aby bol zamestnanec platený za rovnakú činnosť vykonávanú v tom istom čase, resp. za rovnaké výstupy viackrát. Za neoprávnené sa budú považovať výdavky v prípade identifikácie prekryvania sa pracovného času osoby pracujúcej na dvoch alebo viacerých projektoch (vrátane prípadu jedného projektu s viacerými pozíciami v rámci toho istého projektu alebo v prípade viacerých zmluvných vzťahov pre výkon práce pre projekt a mimo projektov) spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF, resp. z iných programov EÚ alebo vnútroštátnych programov, resp. pri zistení vykonávania činnosti nefinancovanej z prostriedkov EŠIF. Výdavky, ktoré sa vzťahujú na tieto pracovné výkazy budú vylúčené z financovania dotknutého projektu/-ov na úrovni príslušného dňa, pričom nie je podstatné, na základe akého zmluvného vzťahu osoba pracovala. **Pri zistení prekryvania sa výdavkov v projekte je Poskytovateľ oprávnený odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí NFP.**

Za neoprávnené výdavky sa v prípade osobných výdavkov považujú:

- výdavky pri obchádzaní Zákonníka práce v platnom znení v prípadoch, ak s jednou a tou istou osobou sa uzatvorí rešazenie pracovnoprávných vzťahov, napr. najskôr dohoda o vykonaní práce a po vyčerpaní stanoveného rozsahu pracovných hodín (350 hodín/rok) sa uzatvorí ďalší zmluvný vzťah napr. príkazná zmluva, alebo dohoda o pracovnej činnosti a pod., pričom vykonávaná činnosť stále javí znaky závislej práce;
- odmeny³⁶ (resp. prémie alebo rôzne variabilné zložky naviazané napr. na hospodárske výsledky Prijímateľa)³⁷;
- nemocenské dávky hradené zo strany Sociálnej poisťovne (keďže nie sú výdavkom Prijímateľa);
- výdavky týkajúce sa činností na projekte vykonávaných počas práceneschopnosti, ošetrovania člena rodiny a návštevy lekára³⁸;
- ostatné výdavky na zamestnanca (napr. dary, benefity), ktoré nie sú pre zamestnávateľov povinné podľa osobitných právnych predpisov³⁹;
- výdavky na odstupné a odchodné (keďže medzi nimi a realizáciou projektu neexistuje príčinný vzťah)⁴⁰;
- príspevky zamestnávateľa zo sociálneho fondu (napriek tomu, že tvorba sociálneho fondu je pre zamestnávateľa povinnosťou, jeho čerpanie nesúvisí s realizáciou projektu);
- mzdové výdavky zamestnancov, ktorí sa nepodieľajú na realizácii projektu;

³⁴ Mimo pracovným pomerom sa rozumejú vzťahy uzatvorené v zmysle ustanovení §§ 223 až 228a Zákonníka práce (t. j. dohoda o vykonaní práce, ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom; dohoda o pracovnej činnosti, resp. dohoda o brigádnickej práci študentov, ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce).

³⁵ Týmto nie sú dotknuté záväzky zamestnávateľa voči zamestnancovi na základe uzatvorených pracovnoprávných vzťahov.

³⁶ Ide o zložku mzdy v zmysle § 118 Zákonníka práce. Uvedené sa aplikuje aj na obdobný pracovný vzťah (napr. zákon o štátnej službe).

³⁷ Odmena ako zložka mzdy (v zmysle § 118 Zákonníka práce) **je oprávnený výdavok výlučne v prípade, ak je poskytnutá zamestnancovi, ktorý pracuje iba na projekte/-och spolufinancovanom/-ých z EŠIF**, t. j. nevykonáva iné pracovné činnosti financované z iných zdrojov Prijímateľa (bez ohľadu na dĺžku pracovného času zamestnanca zamestnaného u konkrétneho Prijímateľa) a zároveň za splnenia podmienky, že **výška odmeny je v súlade s predchádzajúcou mzdovou politikou zamestnávateľa/žadateľa**, t. j. nie je možné akceptovať navýšenie odmeny iba z dôvodu zapojenia zamestnanca do projektu financovaného z prostriedkov EŠIF.

³⁸ Ak napr. zamestnanec nepracuje z dôvodu práceneschopnosti alebo ošetrovania člena rodiny alebo navštívi lekára a súčasne v tom istom čase vykonáva pre projekt činnosti/aktivity na základe, napr. Občianskeho zákonníka alebo Zákonníka práce, budú výdavky na tieto činnosti/aktivity považované za neoprávnené.

³⁹ V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za sumu ostatných výdavkov na zamestnanca, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

⁴⁰ V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za výdavok na odstupné a odchodné, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

- pomerná časť osobných výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte;
- výdavky (a to na úrovni príslušného dňa), pri ktorých bolo identifikované prekryvanie sa pracovného času osoby;
- výdavky za odpracované hodiny presahujúce 12 hodín/deň za všetky pracovné úväzky osoby kumulatívne (do stanoveného limitu patrí práca vykonaná v daný deň na projekte/-och podporených: z OP KŽP, iných OP, projektoch mimo EŠIF, vrátane práce mimo projektu/-ov).

Výdavky na doplnkové dôchodkové sporenie sú oprávnenými výdavkami pri dodržaní podmienok ustanovených v osobitných predpisoch, resp. kolektívnych zmluvách.

Príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov⁴¹ je oprávneným výdavkom v prípade pracovno-právnych vzťahov, ak je zamestnávateľ v zmysle platnej legislatívy povinný poskytnúť zamestnancovi stravovanie. Pri zabezpečení stravovania formou stravovacích poukážok je žiadateľ/Prijímateľ povinný pri výbere spoločnosti poskytujúcej stravovacie poukážky postupovať v súlade s pravidlami definovanými v platnej *Príručke k procesu VO*.

Pri dohodách mimo pracovného pomeru **nevzniká** zamestnancovi nárok na zabezpečenie stravovania, resp. poskytnutie stravovacích poukážok.

Priame a nepriame osobné výdavky je možné v prípade NP uplatniť v rámci **pracovných pozícií**, ktoré budú definované v príslušnom Vyzvaní. FL pre mzdy, resp. odmeny⁴² za vykonanú prácu, ako aj odmenu ako zložku mzdy (v zmysle § 118 Zákonníka práce) pre dané pracovné pozície budú rovnako uvedené v príslušnom Vyzvaní. Žiadateľ je oprávnený pri tvorbe Podrobného rozpočtu projektu uviesť výšku výdavku zodpovedajúcu stanovenému maximálnemu limitu. V etape implementácie NP budú predmetné výdavky považované za oprávnené len do výšky výdavkov, ktoré sú v súlade s uzatvorenými pracovnými zmluvami (t. j. v rámci zodpovedajúcej platovej triedy a platového stupňa). Za oprávnený výdavok je považované aj preukázateľné zvýšenie platu zamestnanca z dôvodu legislatívnych zmien (napr. zvýšenie platových taríf na základe zmeny nariadenia vlády SR).

6.8 Cestovné náhrady

Výšku náhrad výdavkov vzniknutých v súvislosti s pracovnou cestou upravuje zákon o cestovných náhradách. Cestovné náhrady sú oprávnenými výdavkami vo výške a za podmienok, ktoré stanovuje zákon o cestovných náhradách, predmetná Príručka, prípadne interná norma organizácie zamestnávateľa/Prijímateľa.

Aby bolo možné považovať pracovné cesty a s nimi spojené cestovné náhrady za oprávnené výdavky, musia súvisieť s realizáciou projektu, musia byť pre dosiahnutie cieľov projektu nevyhnutné, musia byť vykonané osobami, ktoré sa na realizácii projektu podieľajú alebo sú osobami cieľovej skupiny a zároveň spĺňať pravidlá hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, pričom oprávnenými sú tak TPC, ako aj ZPC.

Ak zamestnancovi/osobe počas pracovnej cesty vznikli výdavky, za ktoré musel priamo zaplatiť, Prijímateľ musí zdokladovať, že ich tomuto zamestnancovi/osobe skutočne vyplatil.

Oprávnenými výdavkami v rámci cestovných náhrad sú:

- a) náhrada preukázaných cestovných výdavkov,
- b) náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie,
- c) stravné⁴³,

⁴¹ V zmysle § 152 Zákonníka práce.

⁴² Na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (§§ 223 až 228a Zákonníka práce).

⁴³ Za oprávnený výdavok sa aj v prípade stravného poskytnutého dodávateľsky (na faktúru) považuje suma stravného, ktorá je v súlade s platným znením opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách stravného. Zároveň platí, že ak má zamestnanec/osoba vyslaná na pracovnú cestu zabezpečené stravné dodávateľským spôsobom, nepatrí mu náhrada za stravné (v zmysle § 1 ods. 4 zákona o cestovných náhradách).

d) náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov.

Oprávnenými výdavkami sú výdavky na dopravu všetkými druhmi verejnej dopravy (vrátane výdavkov na letenky, mestskú hromadnú dopravu a diaľkovú verejnú hromadnú dopravu v 2. triede⁴⁴, miestenky, ležadlá alebo lôžka) a náhrady za použitie vlastného osobného motorového vozidla a služobných motorových vozidiel.

Použitie miestnej verejnej dopravy - náhrada cestovných výdavkov za miestnu pravidelnú verejnú dopravu patrí zamestnancovi/osobe v preukázanej výške. Pri zakúpení časových cestovných lístkov pri využití verejnej hromadnej dopravy musí byť doložené, že nákup časového lístka je v rámci realizácie projektu lacnejší ako preplatenie jednotlivých cestovných lístkov.

Použitie lietadla - pri použití lietadla je oprávneným výdavkom letenka v ekonomickej triede a priamo súvisiace poplatky (napr. letiskové poplatky, palivový príplatok). V prípade TPC musí Prijímateľ preukázať, že využitie tohto spôsobu dopravy je hospodárnejšie a efektívnejšie ako využitie iného dopravného prostriedku.

Použitie súkromného motorového vozidla - ak sa zamestnanec/osoba písomne dohodne so zamestnávateľom / Prijímateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, zamestnancovi patrí základná náhrada za každý 1 km jazdy (ďalej len „základná náhrada“) a náhrada za spotrebované pohonné látky⁴⁵. Sumy základnej náhrady upravuje [platné](#) znenie opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Použitie služobného motorového vozidla - ak zamestnanec/osoba použije na cestu cestné motorové vozidlo Prijímateľa, oprávnené sú výdavky na nákup pohonných hmôt (podľa počtu odjazdených kilometrov uvedených v knihe jász a vo vyúčtovaní pracovnej cesty). Použitie služobného motorového vozidla musí byť pre realizáciu projektu nevyhnutné, a to pri dodržaní zásady hospodárnosti a efektívnosti (najmä v porovnaní s verejnou osobnou dopravou). V prípade, že Prijímateľ nepreukáže splnenie vyššie uvedených podmienok, môže mu byť zo strany Poskytovateľa pri pracovných cestách priznaná výška náhrady určená podľa výšky zodpovedajúcej použitiu verejnej osobnej dopravy.

Použitie taxi služby - aby bol výdavok oprávnený, je potrebné preukázať, že použitie taxi služby je pre realizáciu projektu nevyhnutné, a to pri dodržaní zásady hospodárnosti a efektívnosti (najmä v porovnaní s verejnou osobnou dopravou)⁴⁶. V prípade, že Prijímateľ nepreukáže splnenie vyššie uvedených podmienok, môže mu byť zo strany Poskytovateľa pri využití taxi služby priznaná výška náhrady určená podľa výšky zodpovedajúcej použitiu verejnej osobnej dopravy.

Zamestnancovi/osobe vyslanému/-nej na pracovnú cestu patrí náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie. Aj v tomto prípade platí, že výdavky na ubytovanie majú zohľadňovať obvyklé ceny v danom mieste a čase, aby bolo dodržané pravidlo hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti. FL stanovené RO pre ubytovanie v SR a v zahraničí (pre zamestnanca/osobu vyslanú na pracovnú cestu) sú uvedené v závere tejto kapitoly. Zároveň je však Prijímateľ povinný dodržať vlastné interné predpisy organizácie, ak stanovujú nižší cenový limit.

Zamestnancovi/osobe vyslanému/vyslanej na pracovnú cestu patrí stravné za každý kalendárny deň pracovnej cesty za podmienok ustanovených zákonom o cestovných náhradách. Suma stravného je stanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni. Sumy stravného pre TPC upravuje [platné](#) znenie opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách stravného.

Pri ZPC zamestnancovi/osobe patrí za každý kalendárny deň ZPC, za podmienok ustanovených zákonom o cestovných náhradách, stravné v eurách alebo v cudzej mene. Toto stravné je stanovené v závislosti od času trvania ZPC mimo územia SR. Sadzby stravného počas ZPC upravuje [platné](#) znenie opatrenia Ministerstva financií SR, ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri ZPC.

⁴⁴ Výdavky na diaľkovú verejnú hromadnú dopravu sú oprávnené aj v rámci 1. triedy, ak cestovná vzdialenosť jednosmerne presahuje 200 km.

⁴⁵ Týmto nie je dotknutá povinnosť žiadateľa/Prijímateľa dodržať vlastné interné predpisy organizácie týkajúce sa použitia súkromného motorového vozidla pri pracovných cestách.

⁴⁶ V prípade, ak nie je možné z časového hľadiska a dostupnosti verejnej dopravy použiť inú alternatívu, považuje sa použitie taxi služby za oprávnené. Takýto prípad však musí byť riadne zdôvodnený.

V prípade potrebných vedľajších výdavkov ide o výdavky spojené s pracovnou cestou ako napr. parkovné, cestovné poistenie pri cestách do zahraničia, diaľničný poplatok⁴⁷, vstupenky na veľtrh, poplatky za úschovňu batožiny, účastnícke (konferenčné) poplatky, miestne dane pri ubytovaní a pod.

Zahraničné pracovné cesty sú oprávnené v odôvodnených prípadoch a za predpokladu, že boli schválené v ŽoNFP a sú zahrnuté v Zmluve o poskytnutí NFP, pri rešpektovaní pravidiel týkajúcich sa geografickej oprávnenosti vyplývajúcej zo všeobecného nariadenia. Výdavky na ubytovanie v hoteli v zahraničí musia zodpovedať cenám, ktoré sú v danom mieste a čase obvyklé.

Cestovné náhrady zahraničných expertov - oprávnené sú výdavky:

- a) na zabezpečenie krátkodobého hostovania zahraničného experta (napr. účasť na konferencii alebo organizovanom vzdelávacom podujatí) max. do výšky náhrady "per diems"⁴⁸ uplatňovanej EK pre SR. Aktuálne sadzby per diems uplatňované EK sú dostupné na [webovom sídle EK](#).

Per diems môžu byť zahraničnému expertovi uhrádzané v plnej výške. Per diems sa znižia a sú preplácané ako „doplatok“ v prípadoch, ak boli hlavné položky tvoriace sumu per diems zabezpečené Prijímateľom osobitne. Per diems tak môžu byť doplatkom vo výške rozdielu stanovenej sadzby per diems po odpočítaní výdavkov na napr. ubytovanie a stravovanie poskytnuté priamo Prijímateľom.

- b) na dopravu zahraničného experta do SR a späť (tieto výdavky nie sú zahrnuté v sadzbe per diems).

Uplatnenie náhrad per diems nie je možné pri dlhodobých pobytoch alebo u osôb, ktoré sa na realizácii projektu podieľajú na základe pracovnoprávných alebo štátnozamestnaneckých vzťahov podľa slovenských právnych predpisov. Uplatnenie per diems nie je možné ani v prípade využitia domáceho (slovenského) experta. V týchto prípadoch sa uplatnia cestovné náhrady max. do výšky ekvivalentu limitov cestovných náhrad v rámci TPC.

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov (pozri kap. 4.2.1 Príručky) **nesmú** výdavky na cestovné náhrady na ubytovanie **prekročiť** FL uvedené v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku	FL ⁴⁹ (EUR s DPH/osoba/noc) max.	
		v SR	80,-
512 - Cestovné náhrady	Cestovné náhrady na ubytovanie	v zahraničí	sumy stanovené pre jednotlivé krajiny ⁵⁰ v kap. 2.3 dokumentu „Rules for the Reimbursement of Travel and Subsistence Expenses for Exchange of Officials“ zverejneného tu

6.9 Externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom)

Externé služby zahŕňajú najrôznejšie položky podľa typu projektu, ku ktorému sa viažu. Vybrané služby musia prispievať k dosahovaniu cieľov projektu a byť pre jeho realizáciu nevyhnutné.

Prijímateľ môže využívať služby dodávateľov v tých prípadoch a pre tie činnosti, keď nie je možné alebo efektívne tieto služby/činnosti zabezpečiť vlastnými kapacitami. Podmienkou zostáva, že tieto služby musia byť preukázateľne nevyhnutné pre realizáciu projektu.

Medzi najčastejšie typy služieb, ktoré je možné zaradiť medzi oprávnené výdavky v rámci NP, patria nasledujúce služby:

⁴⁷ V prípade diaľničnej známky musí Prijímateľ preukázať, že motorové vozidlo bolo počas celej pracovnej cesty využívané výlučne pre účely projektu a diaľničná známka bola nevyhnutná a spĺňa podmienky hospodárnosti. Ak sa motorové vozidlo využívalo pre účely projektu len z časti, Prijímateľ predloží výpočet pre úhradu zodpovedajúcej/oprávnenej časti výdavku, ktorým bolo zakúpenie diaľničnej známky.

⁴⁸ Pokrýva výdavky na ubytovanie, stravné, cestovné na miestnu dopravu (v mieste pobytu) a iné.

⁴⁹ Týmto nie je dotknutá povinnosť žiadateľa/Prijímateľa dodržať vlastné interné predpisy organizácie, ak stanovujú nižší cenový limit pre cestovné náhrady preukázaných výdavkov na ubytovanie na území SR a v zahraničí, ako je výška stanovených FL.

⁵⁰ Okrem SR. Pre SR platí FL pre cestovné náhrady na ubytovanie uvedený v riadku vyššie.

- publikácie/školiace materiály/manuály - ak ide o nákup na zákazku vyvíjaných či vytváraných publikácií a školiacich materiálov (ako napr. knihy, manuály, príručky) alebo multimediálnych pomôcok;
- účasť zamestnancov Prijímateľa na školeniach a odborných seminároch s príslušnou tematikou k NP;
- odborné služby⁵¹ - zahŕňajú napr. výdavky na spracovanie štúdie, analýzy, zberu dát, zabezpečenie prekladov a tlmočenia a ďalších čiastkových odborných činností potrebných pre realizáciu projektu;
- nájomné a služby nájmu - zahŕňajú výdavky súvisiace s nájomom priestorov pre zabezpečenie aktivít projektu na základe nájomnej zmluvy;
- poplatky za poštové a telekomunikačné služby;
- preprava a doprava cieľových skupín v rámci informačných aktivít HAP;
- výroba a nákup informačných spotov, filmov (vrátane dabingu), televíznych, rozhlasových a webových relácií, platená inzercia, mediálny priestor;
- výdavky na mediálne/informačné aktivity - zahŕňajú výdavky na organizáciu a zabezpečenie realizácie konferencií alebo informačných aktivít organizovaných pre účely projektu, do ktorých budú zapojené cieľové skupiny, hostujúci účastníci alebo širšia verejnosť. Tieto výdavky najčastejšie pokrývajú organizačné zabezpečenie, prenájom priestorov a techniky;
- podpora účastníkov⁵² (strava, ubytovanie) - ide o výdavky na zabezpečenie občerstvenia, stravy a ubytovania účastníkov podujatí (napr. konferencie, informačné aktivity) organizovaných v rámci projektu;
- znalecké alebo odborné posudky⁵¹ a ďalšie vyššie nešpecifikované služby, ktoré priamo súvisia s realizáciou projektu a sú pre projekt nevyhnutné.
- riadenie projektu - externé;
- externé služby zabezpečujúce informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (nepriame výdavky) podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu⁵³;
- externé služby zabezpečujúce prípravu a realizáciu procesu VO a prieskumov trhu.

Výdavky za externé služby súvisiace s **riadením projektu - externé** je možné v rámci NP uplatniť výlučne v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - externý (pozri tabuľku nižšie).

Pracovná pozícia	Rámcové činnosti vykonávané v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - externý
Projektový manažér - externý ⁵⁴	▪ finančné riadenie projektu ▪ monitorovanie projektu (sledovanie čiastkových a celkových výsledkov projektu) ▪ činnosti súvisiace s administráciou zmien v projekte, resp. v Zmluve o poskytnutí NFP ▪ činnosti súvisiace so zabezpečením pre projekt relevantných nástrojov v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti (podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu) ▪ činnosti podporného charakteru súvisiace s realizáciou VO pre účely projektu⁵⁵

⁵¹ Žiadateľ/Prijímateľ je povinný rešpektovať zásadu „hodnota za peniaze/value for money“. Žiadateľ je okrem zdôvodnenia nevyhnutnosti a využiteľnosti predmetných výdavkov v rámci realizácie NP povinný definovať v ŽoNFP aj požiadavky na odbornosť osôb, ktoré zabezpečia vypracovanie predmetných štúdií, analýz, výpočtov, atď. Osoby zabezpečujúce dané služby nesmú byť v pracovnoprávnom vzťahu s Prijímateľom. Poskytovateľ je oprávnený overiť hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť týchto (ako aj ostatných typov) výdavkov aj na základe nezávislého posudku.

⁵² Účastníkom sa rozumie fyzická osoba, ktorá sa zúčastní predmetného podujatia (môže ísť napr. o cieľovú skupinu, verejnosť, užívateľa).

⁵³ Ide o zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (t. j. dočasný /veľkoplošný/ pútač a stála tabuľa alebo plagát, publikovanie článkov o projekte a iné) bližšie špecifikovaných v *Manuáli pre IaK*.

⁵⁴ V rámci NP je riadenie projektu - externé možné vykonávať výlučne prostredníctvom pracovnej pozície „Projektový manažér - externý“. **Kombinácia** externého a interného riadenia projektu **nie je** v rámci jedného a toho istého NP **prípustná**.

⁵⁵ Zahŕňa: dohľad nad dodržiavaním povinností, ktoré Prijímateľovi vyplývajú z *Príručky k procesu VO*; komunikáciu s Poskytovateľom v oblasti realizácie VO pre účely projektu; dohľad nad predložením *Plánu VO* Poskytovateľovi; koordináciu predkladania dokumentácie

	▪ iné
--	-------

FL pre odplatu za služby poskytované v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - externý bude uvedený v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

Výdavky na **riadenia projektu - externé** majú charakter bežných výdavkov a zaraďujú sa medzi:

- nepriame výdavky pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov** (spadajú do PL pre nepriame výdavky uvedeného v kapitole 4.2.1 Príručky),
- priame výdavky pri ZVV formou PS.**

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov (pozri kap. 4.2.1 Príručky) **nesmú** výdavky na vybrané nástroje pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť **prekročiť** FL uvedené v tabuľke nižšie:

Skupina výdavkov	Názov výdavku / nástroj pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť ⁵⁶	FL (EUR bez DPH/kus) max.
518 - Ostatné služby	Dočasný (veľkoplošný) pútač⁵⁷	920,-
	Stála tabuľa⁵⁸	500,-
	Plagát⁵⁹	30,-
	Publikovanie článku o projekte (inzercia) v regionálnom periodiku⁶⁰	350,-
	Publikovanie článku o projekte (inzercia) v celoštátnom/celoplošnom periodiku⁶⁰	1 200,-

6.10 Prevádzkové výdavky

Oprávnenými výdavkami sú:

- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s realizáciou projektu (napr. výdavky na nájom, služby nájmu, strážnu službu, vodné a stočné, nákup pohonných hmôt a energie, na telefón, internet, poštovné, upratovanie, údržbu, nákup spotrebného tovaru, prevádzkového materiálu a iné), či už v podobe priamych, alebo nepriamych (režijných) výdavkov;
- výdavky na technické vybavenie objektov (napr. nábytok, podlahoviny a koberce, výpočtová technika a vybavenie, telekomunikačná a iná technika).

6.11 Finančné výdavky a poplatky

Všeobecnou podmienkou oprávnenosti finančných výdavkov a poplatkov je ich nevyhnutnosť a priama väzba na projekt, resp. ich vynaloženie v súvislosti s projektom. Medzi oprávnené výdavky patria napr.:

- správne poplatky⁶¹ (napr. za úkony a konania orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a obcí);

z VO na FK VO Poskytovateľovi; poskytovanie súčinnosti Prijímateľovi pri vypracovaní návrhu súťažných podkladov a uzatváraní zmlúv s úspešnými uchádzačmi a pod.

⁵⁶ Podpory získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu. Technické parametre a minimálne požiadavky na jednotlivé nástroje pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (uvedené v tabuľke), sú bližšie špecifikované v platnej verzii [Manuálu pre IaK](#).

⁵⁷ Povinný pri projektoch slúžiacich na financovanie infraštruktúry alebo stavebných činností a zároveň celkovej výške NFP **nad** 500 000 EUR.

⁵⁸ Povinná pri projektoch spočívajúcich v zakúpení fyzického objektu alebo vo financovaní infraštruktúry alebo stavebných činností a zároveň celkovej výške NFP **nad** 500 000 EUR.

⁵⁹ Povinný len pri projektoch, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť osadenia dočasného (veľkoplošného) pútača a vyvesenia stálej tabule (t. j. pri projektoch neinvestičného charakteru, resp. pri projektoch s celkovou výškou NFP **pod** 500 000 EUR). Týmto nie je dotknutá možnosť žiadateľa/Prijímateľa vyhotoviť/zabezpečiť plagát vlastnou prácou (nie dodávateľsky, do výšky stanoveného FL).

⁶⁰ Nepovinný, avšak odporúčaný nástroj pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť. Jedná sa o inzerciu v tlači, zverejnenú v printovej (nie elektronickej) podobe.

⁶¹ V zmysle zákona o správnych poplatkoch.

- miestne poplatky;
- notárske poplatky;
- bankové poplatky za medzinárodné finančné transakcie;
- výdavky na zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu a za finančné transakcie na tomto účte;
- výdavky za poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu;
- príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov, resp. stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt.

6.12 Daň z pridanej hodnoty a iné dane

V zmysle čl. 69 ods. 3 písm. c) všeobecného nariadenia je DPH neoprávneným výdavkom, avšak postup zdaňovania daňou z pridanej hodnoty umožňuje, aby DPH za určitých okolností bola oprávneným výdavkom. **DPH nie je oprávneným výdavkom v prípade, že Prijímateľ má nárok na jej odpočet na vstupe, resp. ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom.** Nárok na odpočet je vymedzený zákonom o DPH.

Oprávnená DPH sa vzťahuje len k plneniam, ktoré sú považované za oprávnené. V prípade, ak je výdavok oprávnený iba čiastočne, DPH vzťahujúca sa k tomuto výdavku je oprávneným výdavkom v rovnakom pomere.

Akákoľvek činnosť vykonávaná počas realizácie projektu, resp. po jeho ukončení súvisiaca s nadobudnutím / zhodnotením majetku z prostriedkov EŠIF a ŠR SR, ktorá bude potenciálne generovať zdaniteľné príjmy zakladá Prijímateľovi povinnosť odvádzať DPH, t. j. vznikne povinnosť Prijímateľa uplatňovať voči daňovému úradu odpočet dane. V takomto prípade bude DPH (uhradená v rámci implementácie projektu ako oprávnený výdavok) spätne za obdobie realizácie projektu považovaná za neoprávnenú v rozsahu aktivít, z ktorých plynú zdaniteľné príjmy.

Medzi oprávnené výdavky patrí daň z príjmu fyzických osôb, ktorá je súčasťou hrubej mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu (ide o oprávnené výdavky v rámci osobných výdavkov) a daň za ubytovanie, ktorá je oprávneným výdavkom v rámci cestovných náhrad.

Upozornenie: RO nemôže, vzhľadom na rozmanitosť aktivít oprávnených na realizáciu v rámci NP, zahrnúť do predmetnej Príručky všetky potenciálne oprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou NP vzniknúť.

7 Kategorizácia oprávnených výdavkov

Oprávnené výdavky NP sú **kategorizované** do príslušných tried a skupín oprávnených výdavkov.

Jednotlivé triedy, skupiny a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci NP sú bližšie definované v kapitole 7.1 Príručky.

Číselník vychádza z *MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov* v znení platných verzií a aktualizácií. Vecné vymedzenie výdavkov vrátane ich špecifikácií vychádza z opatrení Ministerstva financií SR, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania.

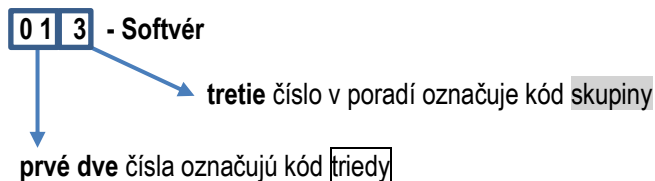
Napriek tomu, že číselník vychádza z účtovnej osnovy, **nekopíruje ju**. Výstupy z účtovníctva jednotlivých účtovných jednotiek (t. j. žiadateľov/Prijímateľov) teda **nemusia byť totožné** so zaradením nákladov/výdavkov do tried a skupín tak, ako to určuje tento číselník. Číselník s nižšie uvedenými skupinami oprávnených výdavkov tvorí súčasť ITMS 2014+.

Cieľom číselníka je **kategorizovať oprávnené výdavky** pre NP a uľahčiť tak žiadateľom/Prijímateľom ich správne zaradenie do príslušných skupín oprávnených výdavkov v systéme ITMS 2014+ (najmä pri príprave Podrobného rozpočtu projektu ŽoNFP a následne pri príprave ŽoP počas implementácie schváleného projektu). Číselník **neslúži ako zoznam oprávnených výdavkov pre NP⁶²** ale iba uvádza najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci jednotlivých tried a skupín oprávnených výdavkov.

Členenie číselníka je nasledujúce:

- trieda** - vecné vymedzenie výdavku,
- skupina** - špecifikácia výdavku v rámci danej triedy,
- druh** (alebo tiež „typ“) - definovanie výdavku.

Kódovanie číselníka je nasledujúce:

Upozornenie: RO stanovené FL a PL sú uvedené na príslušných miestach kap. 4 a 6 Príručky. V kap. 7.1 sú limity uvedené iba za účelom poskytnutia komplexnej informácie o tom, či sa na konkrétny typ alebo skupinu oprávnených výdavkov vzťahuje/nevzťahuje FL alebo PL.

7.1 Číselník oprávnených výdavkov

01 - Dlhodobý nehmotný majetok

Vecné vymedzenie

Dlhodobým nehmotným majetkom⁶³ sú zložky majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma 2 400 EUR⁶⁴ a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky, t. j. žiadateľa/Prijímateľa) do dlhodobého nehmotného majetku, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

⁶² Zoznam oprávnených výdavkov bude uvedený v príslušnom Vyzvaní.

⁶³ Vráťane nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

⁶⁴ Podľa aktuálneho znenia zákona o dani z príjmov.

Upozornenie: Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR⁶⁴ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého nehmotného majetku, sa vykazuje v triede oprávnených výdavkov **51 - Služby**.

Do tejto triedy oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti, softvér, oceneľné práva.

Trieda oprávnených výdavkov 01 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 013 - Softvér
- ✓ 014 - Oceneľné práva
- ✓ 019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok

013 - Softvér - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup softvéru (ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je zakúpený samostatne a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia), vrátane výdavkov na nákup licencií súvisiacich s používaním tohto softvéru (napr. multilicencie, skupinové licencie, atď.);
- vývoj aplikačného softvéru;
- modernizácia softvéru.

014 - Oceneľné práva - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup licencií (výhradných, aj nevýhradných; nejedná sa však o licencie súvisiace s používaním softvéru kategorizovaného do skupiny výdavkov 013 - Softvér /napr. Windows, Linux, antivírusové softvéry, atď./, ale o nadobudnutie softvéru vyrobeného na mieru, ktorý je objednávateľovi dodaný vrátane majetkových a dispozičných práv podľa vopred uzatvorenej licenčnej zmluvy), autorských práv a patentov.

019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- výdavky na vytvorenie alebo zhodnotenie webového sídla (ak spĺňajú kritériá obstarania dlhodobého nehmotného majetku z kapitálových výdavkov).

02 - Dlhodobý hmotný majetok

Vecné vymedzenie

V triede dlhodobého hmotného majetku⁶⁵ sa vykazujú:

- a) pozemky;
- b) samostatné hnutelné veci s výnimkou hnutelných vecí uvedených v písmene a) a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma 1 700 EUR⁶⁴;
- c) pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky;
- d) technická rekultivácia a technické zhodnotenie ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku.

Hmotný majetok uvedený v písm. b), ktorého ocenenie sa rovná alebo je nižšie ako suma 1 700 EUR⁶⁴, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky, t. j. žiadateľa/Prijímateľa) do dlhodobého hmotného majetku,

⁶⁵ Vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého hmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

ak prevádzkovo-technické funkcie (doba použiteľnosti) sú dlhšie ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

Upozornenie: Hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná sume 1 700 EUR⁶⁴ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého hmotného majetku, sa vykazuje v triede oprávnených výdavkov [11 - Zásoby].

Trieda oprávnených výdavkov **02** sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 021 - Stavby
- ✓ 022 - Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí
- ✓ 023 - Dopravné prostriedky
- ✓ 027 - Pozemky
- ✓ 029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok

021 - Stavby - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- stavebné práce: stavebné úpravy;
- prípravná a projektová dokumentácia stavieb;
- stavebný dozor⁶⁶.

022 - Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup interiérového vybavenia (napr. nábytok, podlahoviny);
- nákup výpočtovej techniky (napr. serverov a hardvéru pre prevádzku informačných systémov), vrátane príslušenstva, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác;
- nákup zariadení na meranie a vyhodnocovanie spotrieb energie, účinnosti opatrení energetickej efektívnosti, znižovania emisií pri premene energie, energetický manažment budovy alebo zdroja tepla, automatizáciu odpočtu spotrieb energií alebo odpočtu výroby energie obnoviteľným zdrojom;
- nákup telekomunikačnej techniky a technického vybavenia, vrátane špeciálneho spojovacieho a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia;
- nákup prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (napr. pre laboratória, meracie a monitorovacie technické prostriedky/zariadenia) vrátane prvého zaškolenia obsluhy (ak relevantné) v prípade, že VO tovarov (technologického a strojného zariadenia) sa uskutoční samostatne, t. j. mimo stavebných prác;
- nákup technológií alebo častí technológií tvoriacich navzájom funkčný celok;
- modernizácia výpočtovej/telekomunikačnej techniky (vrátane telekomunikačných sietí);
- modernizácia prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (ktoré nie sú súčasťou stavby).

023 - Dopravné prostriedky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup alebo modernizácia osobných automobilov bezprostredne súvisiacich s cieľmi projektu.

027 - Pozemky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

⁶⁶ PL na stavebný dozor (vyjadrené v % z COV na stavebné práce) budú uvedené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

- nákup pozemkov, na ktorých má byť projekt realizovaný, vo výške maximálne 10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov.

029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup alebo modernizácia komunikačnej infraštruktúry: komunikačných (spojovacích) sietí typu LAN, WAN (rezortné, republikové a medzinárodné spojovacie siete, napr. SANET, GOVNET, VSNET) a nákup počítačových sietí, ktoré spĺňajú kritériá pre kapitálové výdavky; samostatné zariadenia súvisiace s obstaraním týchto komunikačných sietí, vrátane IP telefónie.

11 - Zásoby

Vecné vymedzenie

V rámci triedy sa zaraďujú hnutelné veci s dobou použiteľnosti najviac jeden rok bez ohľadu na obstarávaciu cenu. V danej triede sa vykazuje aj hmotný majetok⁶⁷, ktorý nie je definovaný ako dlhodobý hmotný majetok (trieda 02), pričom účtovná jednotka (t. j. žiadateľ/prijímateľ) postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania. Všetky oprávnené výdavky, zaradené do predmetnej triedy výdavkov, musia spĺňať kritériá nákupu krátkodobého hmotného majetku z bežných výdavkov.

Trieda oprávnených výdavkov 11 obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

✓ 112 - Zásoby

112 - Zásoby - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- nákup interiérového vybavenia objektov (napr. nábytok, podlahoviny);
- nákup výpočtovej techniky (napr. PC, laptop), vrátane príslušenstva (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.), bezprostredne súvisiaceho s cieľmi projektu;
- nákup telekomunikačnej techniky (zvukové a obrazové prístroje, vrátane spojovej techniky, spojovacieho a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia);
- nákup prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane prvého zaškolenia obsluhy (ak relevantné), ktoré spĺňajú kritériá nákupu hmotného majetku z bežných výdavkov;
- nákup všeobecného materiálu: sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, biologická rekultivácia; nákup hygienického materiálu (napr. vrecia na odpad);
- nákup kancelárskeho/spotrebného tovaru a prevádzkového materiálu (režijné výdavky) bezprostredne súvisiaceho s implementáciou projektu;
- nákup kníh, časopisov, novín, učebníc, technických noriem, máp, učebných a kompenzačných pomôcok bezprostredne súvisiacich s cieľmi projektu;
- nákup pracovných odevov, obuvi, pracovných pomôcok a osobných ochranných pracovných prostriedkov bezprostredne súvisiacich s cieľmi projektu;
- nákup materiálu na zabezpečenie komunikačných (spojovacích) sietí typu LAN, WAN (rezortné, republikové a medzinárodné spojovacie siete, napr. SANET, GOVNET, VSNET), počítačových sietí, elektronického prenosu dát, prístupu k internetu.

35 - Dotácie, príspevky a transfery

Vecné vymedzenie

⁶⁷ Vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním uvedeného hmotného majetku do užívania.

Do triedy sa zaraďuje poskytnutie dotácií a príspevkov (vrátane transferov) voči tretím osobám (poskytovateľom je štátna rozpočtová alebo príspevková organizácia, obec, VÚC a ich rozpočtové alebo príspevkové organizácie).

Trieda oprávnených výdavkov 35 obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

- ✓ 352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám

352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- príspevok na dodávku a inštaláciu malého zariadenia na výrobu elektriny alebo tepla z obnoviteľných zdrojov energie pre rodinné a bytové domy;
- príspevok na budovanie a údržbu prvkov zelenej infraštruktúry.

50 - Spotreba

Trieda oprávnených výdavkov 50 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 502 - Spotreba energie
- ✓ 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok

502 - Spotreba energie - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- elektrická energia, plyn, vodné a stočné bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu;
- palivo ako zdroj energie na iné ako dopravné účely (napr. do generátorov elektrického prúdu/elektrocentrál, čerpadiel a iné; aj propán butánová fľaša) bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu.

503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- pohonné hmoty, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny a LPG plyny použité výhradne na dopravné účely (pri pracovných cestách) bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu.

51 - Služby

Trieda oprávnených výdavkov 51 sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 511 - Opravy a udržiavanie
- ✓ 512 - Cestovné náhrady
- ✓ 518 - Ostatné služby

511 - Opravy a udržiavanie - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- opravy⁶⁸, údržba⁶⁹ a servis služobných dopravných prostriedkov (pozn.: pri realizácii vo vlastnej réžii je oprávnený napr. nákup materiálu, pracovných nástrojov, náradia, čistiacich potrieb, drobného materiálu pre vodičov /napr. osviežovače vzduchu, jelenice, hubky, atď./, premeranie spotreby paliva, pneumatiky /aj nahodenie pneumatík, vyváženie kolies/, autobatérie, navigačné zariadenia, náhradné diely na opravy, emisné kontroly, poplatky za služby staníc technickej kontroly);
- opravy a údržba interiérového vybavenia (napr. nábytku);

⁶⁸ Opravami sa odstraňuje čiastočné fyzické opotrebenie alebo poškodenie majetku za účelom jeho uvedenia do pôvodného alebo prevádzkyschopného stavu.

⁶⁹ Údržbou sa spomaľuje fyzické opotrebenie, predchádza sa jeho následkom a odstraňujú sa drobnejšie závady.

- údržba výpočtovej techniky, softvéru a aplikácií (napr. aktualizácia programového produktu vykonaním malých zásahov do existujúceho produktu) ako aj údržba komunikačnej infraštruktúry (napr. komunikačných (spojovacích) sietí typu LAN, WAN (rezortné, republikové a medzinárodné spojovacie siete, napr. SANET, GOVNET, VSNET), počítačových sietí, elektronického prenosu dát;
- opravy a údržba telekomunikačnej techniky (zvukové a obrazové prístroje vrátane spojovej techniky, spojovacieho a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia);
- opravy a údržba prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia (napr. kancelárskych, elektrospotrebičov, hasiacich prístrojov, vnútorného informačného systému, časomerných zariadení, vrátane prístupového a dochádzkového systému, klimatizačných jednotiek a vzduchotechniky, vykurovacích telies, pracovného náradia, vrátane príslušného materiálu k vyššie uvedenému);
- údržba budov, objektov alebo ich častí (napr. kancelárskych, archívnych, laboratórnych, školiacich, dielenských a iné);
- údržba zariadení na meranie a vyhodnocovanie spotrieb energie, účinnosti opatrení energetickej efektívnosti, znižovania emisií pri premene energie, energetický manažment budovy alebo zdroja tepla, automatizáciu odpočtu spotrieb energií alebo odpočtu výroby energie obnoviteľným zdrojom;
- údržba pracovných odevov, obuvi a pracovných pomôcok;
- údržba kníh, technických noriem, učebných pomôcok a kompenzačných pomôcok.

512 - Cestovné náhrady - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- tuzemské/zahraničné cestovné náhrady bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (cestovné náhrady na ubytovanie sú oprávnené do výšky stanovených FL);
- cestovné náhrady iným ako vlastným zamestnancom.

518 - Ostatné služby - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- poplatky za poštové a telekomunikačné služby (režijné výdavky) bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu;
- poplatky za internetové služby (elektronický prenos dát); poplatky za komunikačné (spojovacie) siete typu LAN, WAN; poplatky za užívanie rezortných, republikových a medzinárodných komunikačných (spojovacích) sietí (napr. SANET, GOVNET, VSNET); poplatky za IP telefóniu;
- poplatky za webhostingové služby, e-mailové služby a registráciu internetových domén - výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu;
- výdavky na nákup materiálu reprezentačného charakteru a občerstvenia (napr. káva, čaj, minerálka, cukor a pod., nie alkoholické nápoje, vrátane vecných darov a kvetov);
- prepravné a transportné výdavky (napr. zabezpečenie prepravy osôb taxislužbou alebo iným dodávateľom prepravnej služby, odvoz surovín do zberu, preprava prístroja do opravy, preprava výstav, atď.);
- nájom budov, objektov (napr. kancelárskych, archívnych, laboratórnych, pre zabezpečenie informačných aktivít a iné) a pozemkov alebo ich častí, ak je nevyhnutný pre dosiahnutie cieľov projektu;
- služby nájmu (upratovanie, strážna služba, poistenie budovy a prípadne aj ďalšie podľa zmluvy o nájme priestoru), ak sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov projektu;
- nájom prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení (napr. na odpočet spotreby alebo výroby energie alebo určenie úspor energie), techniky a náradia;
- nájom dopravných prostriedkov (formou operatívneho lízingu);

- nájom zo zmluvy o nájme veci s právom kúpy prenajatej veci (finančný lízing pri financovaní projektov podporených z EŠIF);
- nájom výpočtovej techniky;
- nájom softvéru;
- výdavky na semináre, porady, konferencie, sympóziá a informačné podujatia bezprostredne súvisiace s projektom;
- výdavky na tvorbu odborných publikácií a príručiek, resp. iných odborných materiálov, vrátane grafického spracovania a tlače;
- riadenie projektu - externé do výšky stanoveného FL uvedeného v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné);
- výroba a osadenie dočasného (veľkoplošného) pútača a stálej tabule alebo plagátu⁷⁰ (nepriame výdavky) do výšky stanovených FL;
- výdavky na publikovanie článkov o projekte⁷⁰ (nepriame výdavky) do výšky stanovených FL;
- výdavky na propagáciu, reklamu a inzerciu: propagácia v tlači, médiách, informačné letáky, brožúry, návody;
- výdavky na vizuál, logo, dizajn manuál, slogany, informačnú kampaň, prieskumy, filmové/propagačné šoty;
- výdavky na zabezpečenie VO a prieskumov trhu;
- výdavky na vypracovanie koncepčných, strategických a realizačných dokumentov;
- geodetické a kartografické práce pre tvorbu databáz;
- výdavky na štúdie, analýzy, výpočty, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení (napr. znalecké, expertízne, rozbor, softvérové a databázové analýzy);
- dáta potrebné pre prevádzku informačných systémov (napr. mapové vrstvy ak sú spolpatnené);
- poradenské služby, právne služby, tlmočnicke a prekladateľské služby, audit (napr. energetický), expertízy, marketingové a podobné štúdie;
- výdavky na odborné vzdelávanie zamestnancov Prijímateľa súvisiace s témou NP;
- nákup nehmotného majetku (napr. softvér, licencie, autorské práva a patenty), ktorého ocenenie sa rovná sume 2 400 EUR⁶⁴ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky, t. j. žiadateľa/Prijímateľa) nebol zaradený do triedy 01 - Dlhodobý nehmotný majetok;
- distribúcia informačných materiálov cieľovým skupinám v rámci HAP, vrátane balného a poštovného;
- výdavky na tvorbu a realizáciu informačných programov a putovných aktivít k cieľovým skupinám v projekte.

52 - Osobné výdavky⁷¹

Trieda oprávnených výdavkov **52** obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

✓ 521 - Mzdové výdavky

521 - Mzdové výdavky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov⁷²:

- mzda, resp. odmena⁷³ za vykonanú prácu bezprostredne súvisiacu s realizáciou HAP (priame výdavky) do výšky stanovených FL uvedených v príslušnom Vyzvaní;

⁷⁰ Výdavky, ktoré súvisia s informovaním verejnosti o podpore, ktorú projekt získal z EŠIF a ŠR SR na jeho spolufinancovanie. Jednotlivé nástroje pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (vrátane technických parametrov a minimálnych požiadaviek) sú bližšie špecifikované v platnej verzii [Manuálu pre IaK](#).

⁷¹ Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je celková cena práce v zmysle § 130 ods. 5 Zákonníka práce.

⁷² Zaraďujú sa sem aj výdavky na doplnkové dôchodkové sporenie.

⁷³ Na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (§§ 223 až 228a Zákonníka práce).

- mzda, resp. odmena⁷³ (ak relevantné) za vykonanú prácu bezprostredne súvisiacu s riadením projektu - interné do výšky stanovených FL uvedených v príslušnom Vyzvaní.

54 - Ostatné výdavky

Trieda oprávnených výdavkov **54** obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

- ✓ 548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť

548 - Výdavky na prevádzkovú činnosť - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- povinné zmluvné poistenie (poistenie zodpovednosti) a havarijné poistenie vozidiel.

56 - Finančné výdavky a poplatky

Trieda oprávnených výdavkov **56** obsahuje nasledujúcu skupinu oprávnených výdavkov:

- ✓ 568 - Ostatné finančné výdavky

568 - Ostatné finančné výdavky - do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledujúce typy oprávnených výdavkov:

- bankové poplatky za medzinárodné finančné transakcie;
- výdavky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu a za finančné transakcie na tomto účte;
- správne poplatky (uhradené v akejkoľvek forme: v hotovosti, prevodom z bankového účtu, zaplatením formou poštového poukazu alebo prostredníctvom elektronických kolkov);
- notárske poplatky;
- miestne poplatky;
- výdavky za poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu;
- príspevok zamestnávateľa na stravovanie zamestnancov, resp. stravovacie poukážky pre zamestnancov vykonávajúcich činnosti pre projekt.

90 - Zjednodušené vykazovanie výdavkov a rezerva

Trieda oprávnených výdavkov **90** sa člení na nasledujúce skupiny oprávnených výdavkov:

- ✓ 902 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky určené na základe výdavkov na zamestnancov (nariadenie 1303/2013, čl. 68 písm. b)
- ✓ 903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods. 1)
- ✓ 904 - Paušálna sadzba na výdavky na zamestnancov (nariadenie 1303/2013 čl. 68a ods. 1)

Typy oprávnených výdavkov, ktoré sa zaraďujú do vyššie uvedených skupín oprávnených výdavkov, sú vymedzené v kapitole 5.1 až 5.4 Príručky.

8 Neoprávnené výdavky pre národné projekty

Nižšie uvedené výdavky bude Poskytovateľ považovať za **neoprávnené** bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu⁷⁴:

- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci, *alebo stanovené FL a benchmarky*⁷⁵;
- výdavky spojené s prípravou ŽoNFP dodávateľským spôsobom (externé služby);
- výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu;
- výdavky, ktoré sú zo strany žiadateľa/Prijímateľa nedostatočne odôvodnené/preukázané;
- výdavky, ktoré nie sú v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP a schváleným rozpočtom projektu;
- výdavky, ktoré vznikli pred schválením zámeru NP Monitorovacím výborom pre OP KŽP a po 31. 12. 2023;
- výdavky, ktoré neboli obstarané v súlade so zákonom o VO a riadiacou dokumentáciou Poskytovateľa (napr. Príručkou k procesu VO, Vyzvaním a pod.);
- výdavky, ktoré nie sú riadne evidované v účtovníctve žiadateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a v účtovníctve Prijímateľa v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP a všeobecne záväznými právnymi predpismi;
- duplicitne vykázané výdavky (časové a/alebo vecné prekrývanie výdavkov);
- výdavky, ktoré sú v rozpore s uplatniteľnými pravidlami štátnej pomoci/pomoci de minimis;
- nákup stavieb (napr. budov, objektov alebo ich častí);
- časť výdavkov na nákup pozemkov, ktorá presiahne sumu 10 % COPV na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov;
- výdavky na nákup pozemku, ktorý nebol ohodnotený znaleckým alebo odborným posudkom (nie starším ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP) vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch; ktorý už bol financovaný z prostriedkov EŠIF v minulosti; resp. pri kúpe ktorého Poskytovateľ identifikoval konflikt záujmov;
- revízie a kontroly zariadení, technické prehliadky, funkčné skúšky, garančné a emisné merania, ak nie sú súčasťou zmluvy o dielo, ale sú obstarávané samostatne;
- vedľajšie rozpočtové náklady (VRN), okrem výdavkov na nevyhnutné zariadenie staveniska (v zmysle § 43i ods. 2 stavebného zákona);
- geologické práce a odborný geologický dohľad;
- rezerva na nepredvídané výdavky (napr. rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými, či geologickými prácami, alebo nadobudnutím technologických a technických zariadení);
- akreditácie, reakreditácie;
- *neoprávnené osobné výdavky uvedené v kapitole 6.7 Príručky*;
- výdavky za služby súvisiace s riadením projektu - externé, ktorých výška odplaty bola dohodnutá percentuálne (napr. z hodnoty NFP);
- *vreckové poskytnuté zamestnancovi pri ZPC v zmysle § 14 zákona o cestovných náhradách*;
- splátky finančného prenájmu, keď predmet finančného prenájmu sám nie je oprávneným výdavkom;
- splátky finančného prenájmu a operatívneho nájmu, ktoré sa nevzťahujú na obdobie realizácie projektu;
- splátky úroku a poisťného podľa splátkového kalendára (v prípade finančného prenájmu a operatívneho nájmu), ak relevantné;
- spracovateľský poplatok (v prípade finančného prenájmu a operatívneho nájmu), ak relevantné;

⁷⁴ Uvedené neoprávnené výdavky nepredstavujú kompletný (konečný) zoznam. RO nemôže, vzhľadom na rozmanitosť aktivít realizovaných v rámci NP, identifikovať všetky neoprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou NP vzniknúť.

⁷⁵ Prekročenie stanoveného benchmarku je povolené vo výnimočných a dobre zdôvodnených prípadoch.

- poplatky (napr. notárske, správne, bankové), ktoré nemajú priamu väzbu na projekt;
- výdavky na právne služby Prijímateľa voči Poskytovateľovi (napr. žaloba, vypracovanie stanoviska);
- sankčné poplatky, pokuty⁷⁶ a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
- manká, škody (napr. škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku) a dlhy;
- nesplatené dlžné úroky z úverov a pôžičiek⁷⁷;
- dary;
- poplatky, resp. iné náklady Prijímateľa (vrátane prípadných kurzových strát), ktoré vznikajú z dôvodu vedenia bankového účtu na príjem NFP v zahraničí;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- priame dane (napr. daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.);
- daňové poplatky a dovozné prírážky;
- výdavky na nákup použitého zariadenia, tovaru či majetku;
- odpisy;
- vecné príspevky;
- výdavky financované z iných finančných zdrojov (napr. Envirofond, Recyklačný fond);
- výdavky na investície, ktorých cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe 1 k smernici 2003/87/ES;
- výdavky na investície do bývania s výnimkou tých, ktoré súvisia s podporou energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov;
- výdavky zodpovedajúce svojim vymedzením účtovnej skupine mimoriadne náklady;
- iné výdavky bez priameho vzťahu k projektu, resp. nespĺňajúce podmienky oprávnenosti v zmysle tejto Príručky alebo príslušného Vyzvania.

⁷⁶ Napr. pokuty uložené v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov za porušenie princípu „znečisťovateľ platí“ a iné druhy uložených peňažných alebo nepeňažných sankcií.

⁷⁷ Týmto nie je dotknuté ustanovenie čl. 69 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia.

9 Podmienky hospodárnosti výdavkov

Žiadateľ/Prijímateľ **je povinný** v zmysle osobitných predpisov pri používaní verejných prostriedkov, ktorým je aj NFP, **zachovávať zásadu hospodárnosti**, a preto bude Poskytovateľ v jednotlivých procesoch implementácie projektu posudzovať, či žiadané/schválené **výdavky projektu spĺňajú podmienku hospodárnosti⁷⁸ a či zodpovedajú obvyklým cenám v danom mieste a čase.**

Východiskom pre posudzovanie oprávnenosti výdavkov NP z pohľadu ich hospodárnosti je *MP CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov* v platnom znení, ktorý formuluje základné pravidlá a postupy pre proces posudzovania zásady hospodárnosti výdavkov ŽoNFP, resp. projektu.

Nastavenie podmienok vzťahujúcich sa na hospodárnosť výdavkov NP vychádza zo snahy Poskytovateľa zabezpečiť efektívny spôsob preukazovania (zo strany žiadateľa/Prijímateľa) a OHV projektu (zo strany Poskytovateľa), prostredníctvom využitia smerných ukazovateľov (benchmarkov) a FL s dôrazom na dodržiavanie zásady „hodnota za peniaze/value for money“.

Poskytovateľ posudzuje oprávnenosť výdavkov ŽoNFP/projektu z hľadiska hospodárnosti **primárne v nasledujúcich procesných fázach implementácie:**

- a) konanie o ŽoNFP,
- b) realizácia projektu,
- c) VO a obstarávanie nespádajúce pod pravidlá VO.

Každá z vyššie uvedených procesných fáz má špecifické zameranie, rozsah, účel a časové začlenenie do implementačného procesu. Z uvedeného vyplýva, že aj rozsah a zameranie posúdenia zásady hospodárnosti je pre jednotlivé fázy diferencované.

Žiadateľ/Prijímateľ **sa nezbavuje** výlučnej a konečnej zodpovednosti za dodržanie zásady hospodárnosti úkonom Poskytovateľa uskutočneným v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie, ktorým neidentifikoval porušenie zásady hospodárnosti. Poskytovateľ je oprávnený aj na základe nových, resp. opakovaných úkonov (najmä v prípadoch, ak Poskytovateľ identifikuje nové skutočnosti, ktoré neboli posúdené v čase pôvodnej kontroly hospodárnosti alebo v prípadoch dodatočného uistenia sa o správnosti výsledku pôvodnej kontroly hospodárnosti) uskutočnených v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie uplatniť voči Prijímateľovi sankcie za nedodržanie zásady hospodárnosti.

9.1 Pomocné nástroje na posúdenie hospodárnosti výdavkov

Poskytovateľ pri posudzovaní hospodárnosti výdavkov využíva tzv. **pomocné nástroje**. Pomocné nástroje predstavujú prostriedky, resp. opatrenia, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky na realizované projekty (resp. výdavky uvádzané v ŽoNFP) sú vynaložené hospodárne. Medzi pomocné nástroje, používané v rámci implementácie NP na OHV patria:

- FL (finančné limity),
- PL (percentuálne limity),
- prieskum trhu,
- znalecký alebo odborný posudok,
- stavebný rozpočet/rozpočet vypracovaný oprávnenou osobou,
- zrealizované VO,
- individuálne pomocné nástroje,
- benchmarky.

⁷⁸ Hospodárnosťou sa rozumie vynaloženie verejných financií na vykonanie činnosti alebo obstaranie tovarov, prác a služieb v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu. Na úrovni projektu sa hospodárnosťou rozumie minimalizácia výdavkov nevyhnutých na realizáciu projektu pri rešpektovaní cieľov projektu pri zachovaní vyššie uvedených podmienok.

Pomocné nástroje, na základe ktorých sa bude posudzovať hospodárnosť výdavkov v rámci príslušného NP, budú stanovené v príslušnom Vyzvaní.

Finančné a percentuálne limity

V prípade výdavkov/skupín výdavkov, pre ktoré sú stanovené FL/PL, sú výdavky oprávnené iba do výšky stanoveného limitu. **Akékoľvek prekročenie stanovených limitov bude považované za neoprávnené.**

Limitovanie oprávnenej výšky výdavkov sa používa v nasledujúcich prípadoch:

- a) stanovenie FL na úrovni jednotkových výdavkov (napr. FL pre dodanie a inštaláciu dočasného (veľkoplošného) pútača, atď.);
- b) stanovenie PL pre skupinu výdavkov (napr. PL pre výšku nepriamych výdavkov projektu k COPV projektu, atď.)⁷⁹.

FL stanovený na úrovni jednotkového výdavku **nepredstavuje** (oprávnenú) jednotkovú cenu výdavku, ale iba limit (strop) do výšky ktorého Poskytovateľ považuje predmetný výdavok za hospodárny. **Dodržaním stanoveného FL pre jednotkový výdavok sa tento považuje za hospodárny.** Uvedené sa **nevzťahuje** na PL stanovené pre jednotlivé skupiny výdavkov, ktorých primárnym cieľom je obmedzenie výšky (podielu) určitých špecifických typov/skupín výdavkov a nie preukázanie hospodárnosti výdavku.

RO stanovené FL a PL pre vybrané výdavky/skupiny výdavkov sú uvedené na príslušných miestach kap. 4 a 6 Príručky. Stanovené hodnoty FL budú pravidelne aktualizované v závislosti od vývoja trhových cien (ak relevantné).

Prieskum trhu

Prieskum trhu predstavuje pomocný nástroj na OHV najmä v prípade výdavkov, pre ktoré nie sú stanovené FL a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov prostredníctvom zrealizovaného VO, znaleckým alebo odborným posudkom alebo v prípade výdavkov na stavebné práce stavebným rozpočtom vypracovaným oprávnenou osobou. Prieskum trhu použije žiadateľ aj v prípade preukazovania hospodárnosti pre potreby predkladania ŽoNFP pri aplikácii § 1 ods. 2 až 12 zákona o VO, ak je to vzhľadom na charakter a povahu zákazky možné, inak predkladá žiadateľ relevantné zdôvodnenie.

Žiadateľ vykoná prieskum trhu získaním/identifikovaním minimálne 3 ponúk od rôznych potenciálnych dodávateľov na predmet zákazky tovaru, práce alebo služby, s cieľom zistenia aktuálnych cenových úrovní.

Poskytovateľ je oprávnený v prípade, že na úrovni žiadateľa nie je možné získať/identifikovať minimálne 3 ponuky od rôznych potenciálnych dodávateľov, akceptovať aj nižší počet ponúk. V takomto prípade Poskytovateľ overí opodstatnenosť zdôvodnenia nižšieho ako požadovaného počtu získaných/identifikovaných ponúk od rôznych potenciálnych dodávateľov zo strany žiadateľa.

Poskytovateľ je oprávnený v rámci Vyzvania stanoviť nižší minimálny počet ponúk získaných/identifikovaných od rôznych potenciálnych dodávateľov (najmä v prípade objektívnych skutočností vyplývajúcich zo špecifik typov oprávnených aktivít a žiadateľov).

V prípade, že daný výdavok spadá pod tovar/službu/prácu, ktorá je v zmysle § 2 ods. 5 písm. o) zákona o VO bežne dostupná na trhu, prieskum trhu môže žiadateľ vykonať aj na základe údajov zverejnených na elektronickom trhu (www.eks.sk). V tomto prípade identifikuje minimálne 3 rovnaké alebo porovnateľné zákazky (s ohľadom na predmet zákazky), ktorých priemerná hodnota bude preukazovať hospodárnosť výdavku požadovaného žiadateľom.

Výstupné informácie o vykonanom prieskume trhu žiadateľ zaznamená v zázname z vyhodnotenia prieskumu trhu (tvorí súčasť jednej z príloh ŽoNFP), v ktorom vyhodnotí výsledky prieskumu trhu z hľadiska najnižšej ceny⁸⁰ alebo ekonomicky najvýhodnejšej ponuky (ak nie je uvedené inak).

⁷⁹ V niektorých prípadoch sú PL stanovené nie len pre skupiny výdavkov, ale aj jednotkové výdavky (napr. nákup pozemku).

⁸⁰ Poskytovateľ môže určiť vyhodnotenie prieskumu trhu aj na základe priemernej hodnoty vzhľadom na aplikáciu uvedeného nástroja v konkrétnej oblasti implementácie.

Poskytovateľ je oprávnený overiť výšku výdavkov nárokových v ŽoNFP na základe žiadateľom vykonaného prieskumu trhu, ako aj prostredníctvom vykonania svojho vlastného prieskumu trhu. V prípade, ak výška výdavkov nárokových žiadateľom v rozpočte ŽoNFP prevyšuje ceny identifikované Poskytovateľom na základe ním vykonaného prieskumu trhu, Poskytovateľ bude považovať tieto výdavky za nehospodárne a maximálnou výškou oprávnených výdavkov jednotkových cien žiadateľa/Prijímateľa bude výška oprávnených výdavkov stanovená Poskytovateľom na základe ním vykonaného prieskumu trhu.

Zároveň je Poskytovateľ oprávnený stanoviť ako podmienku poskytnutia príspevku vo Vyzvaní osobitné podmienky pre proces VO, resp. vykonanie prieskumu trhu.

Znalecký alebo odborný posudok

Znaleckým alebo odborným posudkom vyhotoveným znalcom podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch žiadateľ preukazuje hospodárnosť výdavkov na nákup pozemkov. Znalecký alebo odborný posudok, ktorým sa pri zohľadnení trhových podmienok pozemky oceňujú, nesmie byť starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia ŽoNFP. Uvedená lehota neplatí v prípade, ak bol žiadateľ vlastníkom pozemku pred podaním ŽoNFP.

Znaleckým alebo odborným posudkom vyhotoveným podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch je možné zo strany žiadateľa preukázať hospodárnosť výdavkov aj na obstaranie hnutelného majetku (napr. špeciálne strojné zariadenia, technológie) v prípade, keď nebolo objektívne možné vykonať riadny prieskum trhu. Táto skutočnosť bude uvedená v čestnom vyhlásení žiadateľa.

Stavebný rozpočet/rozpočet vypracovaný oprávnenou osobou

Stavebný rozpočet/rozpočet vypracovaný oprávnenou osobou je možné použiť na preukázanie hospodárnosti výdavkov v prípade, ak na výdavky na stavebné práce/tovary/služby nie sú stanovené FL a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov na stavebné práce/tovary/služby prostredníctvom zrealizovaného VO.

Službami sa v uvedenom prípade rozumejú také služby, ktoré tvoria súčasť stavebného rozpočtu podľa výkazu výmer a sú nevyhnutné pre realizáciu stavebných prác, resp. tvoria súčasť stavby (napr. prípravná a projektová dokumentácia, stavebný dozor a pod.).

Zrealizované verejné obstarávanie

Vo všeobecnosti platí, že v prípade výdavkov spadajúcich pod pravidlá VO, sú na financovanie oprávnené výdavky do výšky, ktorá bola stanovená VO na základe FK VO vykonaného Poskytovateľom.

V prípade, ak žiadateľ ukončil proces VO pred predložením ŽoNFP, je oprávnený preukázať hospodárnosť predmetných výdavkov na základe výsledku zrealizovaného VO. V takom prípade žiadateľ stanoví v rozpočte ŽoNFP výšku oprávnených výdavkov v zmysle ukončeného VO podľa zákona o VO.

Týmto nie je dotknutá povinnosť dodržania stanovených FL a benchmarkov.

Individuálne pomocné nástroje

Medzi individuálne pomocné nástroje na OHV patria napr.:

- interné predpisy/smernice organizácie žiadateľa/Prijímateľa (v prípade cestovných náhrad na ubytovanie v SR/zahraničí);
- predchádzajúca mzdová politika zamestnávateľa/žiadateľa **mimo projektu** (v prípade mzdových výdavkov zamestnancov žiadateľa, resp. odmien za práce vykonávané mimo pracovného pomeru).

Vyššie uvedené individuálne pomocné nástroje sú v podmienkach OP KŽP používané **vždy v kombinácii so štandardnými pomocnými nástrojmi** (napr. FL alebo PL), ktorých výšku stanovil Poskytovateľ, a je preto pre žiadateľa/Prijímateľa záväzná.

Benchmarky

Benchmark (t. j. smerný ukazovateľ mernej investičnej náročnosti) je jedným z nástrojov na OHV, ktorý spočíva v porovnaní plánovanej hodnoty benchmarku na úrovni projektu s referenčnou hodnotou benchmarku stanovenou

na optimálnej, resp. prijateľnej úrovni, ktorá predstavuje optimálnu výšku nákladov (výdavkov) HAP na jednotku výstupu projektu.

Pre účel použitia v rámci OP KŽP je benchmark definovaný ako **maximálna prípustná hodnota merateľného ukazovateľa na úrovni projektu za štandardných podmienok**.

V prípade prekročenia stanovenej hodnoty benchmarkov sa za účelom zohľadnenia dopadov reálnych podmienok realizácie projektu oproti štandardným podmienkam použijú Poskytovateľom definované faktory ZIN, ktoré vyjadrujú sťažené podmienky realizácie projektu a slúžia na zdôvodnenie ZIN projektu (vyplývajúcej zo stavebno-technických, technologických, prírodných, časových alebo iných dôvodov). Tieto faktory sú Poskytovateľom spravidla taxatívne uvedené pre príslušnú oblasť podpory, pričom žiadateľ/Prijímateľ **nie je oprávnený** zdôvodniť ZIN projektu inými faktormi ako tými, ktoré sú uvedené v príslušnom Vyzvaní.

Prekročenie hodnoty benchmarku nevyhnutne nezakladá následné zamietnutie ŽoNFP. ŽoNFP môže byť v procese hodnotenia kritéria hospodárnosti a efektívnosti výdavkov projektu vyhodnotená ako vyhovujúca aj v prípade prekročenia hodnoty benchmarku, pokiaľ to vyplýva z odôvodnenia faktormi ZIN.

Prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku bez relevantného a overiteľného odôvodnenia bude vyhodnotené ako nespĺnenie podmienky hospodárnosti výdavkov projektu, pričom platí, že takýto projekt nebude v rámci procesu konania o ŽoNFP schválený.

Konkrétne hodnoty benchmarkov budú upravené v príslušnom Vyzvaní (ak relevantné).

Poskytovateľ sa pri posudzovaní zásady hospodárnosti môže spoliehať aj na odbornosť, skúsenosti a znalosti odborných hodnotiteľov.